

Kartoitus Pälkäneen juhla- ja majoitustiloista sekä niiden lisätarpeesta

Ämmätsän kartano

Marja Ahola

OPINNÄYTETYÖ
Huhtikuu 2023

Palveluliiketoiminnan tutkinto- ohjelma

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Restonomi
Palveluliiketoiminnan tutkinto- ohjelma

AHOLA, MARJA:

Kartoitus Pälkäneen juhla- ja majoitustiloista sekä niiden lisätarpeesta
Ämmätsän kartano

Opinnäytetyö 50 sivua, joista liitteitä 4 sivua
Tammikuu 2023

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä kartoitus Pälkäneen juhla- ja majoitustiloista sekä niiden lisätarpeesta. Työ rajattiin koskemaan vain Pälkänettä ja naapurikuntia, koska opinnäytetyön tekijä haluaa hyödyntää opinnäytetyön tuloksia Ämmätsän kartanon yritystoiminnan suunnittelussa. Kartano sijaitsee Pälkäneellä, Ämmätsän kylässä. Haasteena tällä hetkellä on se, että tilalla on paljon käyttämätöntä tilaa. Työn tavoitteena oli saada mahdollisimman kattava kuvaus tämänhetkisestä tilanteesta matkailusta Pälkäneellä, nykyisistä juhla- ja majoitustiloista sekä millaisia palveluja ja tiloja alueelle tarvittaisiin.

Tutkimus aloitettiin listaamalla, millaisia juhla- ja majoitustiloja löytyy jo Pälkäneeltä ja naapurikunnista. Listaamisen tekemisessä hyödynnettiin kuntien matkailusivustoja. Lisäksi tietoa hankittiin haastatteluin ja kyselyllä, jotka toteutettiin syys- joulukuun aikana 2022. Haastateltaviksi valittiin kunnan matkailuasioista ja uusista yritysideoista kiinnostuneita henkilöitä. Kyselylomake lähetettiin juhla- ja majoitustiloja tarjoaville yrityksille Pälkäneellä ja sen naapurikunnissa.

Tutkimuksessa selvisi, että juhla- ja majoitustiloille on tarvetta Pälkäneellä. Varsinkin aamiaismajoitusta tarjoavia yrityksiä on vähän, ja ne ovat rajallisen ajan vuodesta avoinna. Tarvetta nähtiin myös juhlatiloille, jotka olisivat idyllisiä myös pienemmälle juhlaporukalle ja joiden yhteydessä voisi majoittua. Tuloksissa tuotiin myös esille, että matkailun vetovoimaa pitäisi lisätä maaseudun kohteisiin. Haastateltavilta tuli konkreettisia toimenpide ehdotuksia asioiden parantamiseksi. Työn lopussa on johtopäätökset tuloksista ja ehdotus Ämmätsän kartanon yritystoiminnasta.

Asiasanat: maaseutumatkailu, maaseudun vetovoima, juhla- ja majoitustilat

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in of Hospitality Management

AHOLA, MARJA:

Mapping Party and Accommodation Facilities in Pälkäne and their Additional Needs

Ämmätsä Estate

Bachelor's thesis 50 pages, appendices 4 pages
January 2023

The purpose of this thesis was to map what kind of party and accommodation facilities Pälkäne currently has. In addition, the additional need for party and accommodation facilities was mapped. The objective of this thesis was to gather as much information about tourism in Pälkäne as possible and what kind of services and facilities in the area would be needed.

The research started by listing what kind of party and accommodation facilities can already be found in Pälkäne and the neighbouring municipalities'. The listing was made using municipalities tourism website. The information was gathered with interviews and a survey. The interviews and the survey were done in September – December 2022. The survey was sent to companies that have party and accommodation facilities in Pälkäne or the neighbouring municipalities.

The studies showed that there is an additional need for party and accommodation facilities in Pälkäne. There are very few bed & breakfasts available. There are also quite a few idyllic party spaces. The results were positive when keeping in mind the objective of this thesis. The results give a direction to the business activities could be Ämmätsä estate in the future.

Key words: countryside tourism, rural magnetism, party- and accommodation facilities

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	MATKAILULIIKETOIMINTA PIRKANMAALLA JA PÄLKÄNEELLÄ	7
	2.1 Maaseutumatkailun määritelmä	7
	2.2 Pirkanmaa matkailun toimintaympäristönä	9
	2.3 Pälkäneen matkailu	11
3	KARTANO JA KARTANOT MATKAILUKOHTEINA	14
	3.1 Kartanon määritelmä	14
	3.2 Kartanot matkailukohteina	15
4	PÄLKÄNEEN NYKYISET JUHLA- JA/ SEKÄ MAJOITUSTILAT	17
	4.1 Juhlatilat ja vuokrattavat mökit	17
	4.2 Juhla- sekä majoitustiloja tarjoavat yritykset	18
5	ÄMMÄTSÄN KARTANON ESITTELY	20
	5.1 Ämmätsän kartanon sijainti ja vaiheita vuosien varrelta	20
	5.2 Kukkiän kierros Luopioisissa	22
6	TUTKIMUSAINEISTON KERUU	25
	6.1 Aineistonkeruu menetelmänä haastattelu	25
	6.2 Aineistonkeruu menetelmänä kysely	26
7	TUTKIMUSTULOKSET JA TULOSTEN ANALYSOINTI	28
	7.1 Haastattelujen tulokset	28
	7.2 Kyselyn tulokset	30
	7.3 Johtopäätökset tuloksista	35
8	ÄMMÄTSÄN KARTANON TULEVAISUUS	38
	8.1 Ehdotus Ämmätsän Kartanon yritystoiminnasta	38
	8.2 Ämmätsän kartanon vetovoimatekijät	41
9	POHDINTA	44
	LÄHTEET	45
	LIITTEET	49
	Liite 1. Ämmätsän kartanon pitopöydän menu	49
	Liite 2. Markkina- analyysi kysely	50

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa, millaisia juhla- ja majoitustiloja Pälkäneellä on tällä hetkellä ja selvittää lisätarvetta niille. Työ rajoittuu Pälkäneen kuntaan, sillä keskeisenä paikkana työn kannalta on Ämmätsän kartano, Pälkäneellä. Sen omistaa Iso- Ämmätsä Oy, jonka yksi omistaja on tämän työn tekijä. Aihe kiinnostaa tekijää erityisesti ja hän haluaisi luoda yritystoimintaa kartanolle tulevaisuudessa. Kartanon puitteet ja miljöö sopisivat juhla- ja majoituskäyttöön sekä ohjelmallisen loman viettämiseen. Haasteena on tällä hetkellä, että suurin osa kartanon tiloista on ilman järkevää käyttöä. Kartanolla on aikaisemminkin harjoitettu matkailutoimintaa, joten se tukee omistajien ajatuksia tulevaisuuden toiminnasta. Tämän opinnäytetyön tekijän osittainen syy lähteä opiskelemaan restonomiksi nivoutuu työn aiheeseen ja tavoitteisiin.

Opinnäytetyön tavoitteena on saada mahdollisimman kattava selvitys Pälkäneen matkailusta ja kunnan alueella sijaitsevista juhla- ja majoitustiloista. Tutkimuksessa saatujen tulosten perusteella voidaan analysoida, onko kyseisenlaisille tiloille tarvetta Pälkäneellä ja miettiä tätä kautta suuntaa kartanon tulevaisuudelle. Tutkimukseen kerätään tietoa haastatteluin ja kyselyllä. Tälle tutkimukselle on siis oikeaa tarvetta ja se antaa tekijälleen arvokasta tietoa seudun matkailusta.

Työ rakentuu teoriaosuudesta, Ämmätsän kartanon esittelystä, tutkimuksesta ja johtopäätöksistä. Teoriaosuudessa käsitellään maaseutumatkailua, koska Pälkäneelle suuntautuva matkailu on maaseutumatkailua. Pirkanmaata ja Pälkänettä käsitellään matkailun näkökulmasta. Käsitettä kartano avataan myös ja esitellään nykyiset Pälkäneellä toimivat juhla- ja/ sekä majoitustilat.

2 MATKAILULIIKETOIMINTA PIRKANMAALLA JA PÄLKÄNEELLÄ

2.1 Maaseutumatkailun määritelmä

Pirkanmaalle ja Pälkäneen kuntaan suuntautuva matkailu on pääosin maaseutumatkailua sekoitettuna eri teemoihin, ja siksi katsotaan käsitteen määrittely olennaiseksi tässä työssä. Maailman matkailujärjestön mukaan, World Tourism Organization (UNWTO), matkailuksi luonnehditaan toimintaa, joka suuntautuu maksimissaan vuodeksi ja vähintään vuorokaudeksi paikkakunnalle missä henkilö ei normaalisti oleskele. Matkustus voi olla vapaa- ajan viettoa, työhön liittyvää tai muuta toimintaa. Usein päiväkävijät myös lasketaan matkailijoiksi määritelmästä poiketen, jos he suuntaavat koti- tai työpaikkakuntansa ulkopuolelle. Tilastoissa päiväkävijät ja muut matkailijat tilastoidaan erikseen Suomessa. (Jänkälä 2019, 7.)

Matkailua on monenlaista; kaupunki-, maaseutu-, hyvinvointi-, kulttuuri-, luonto- ja alkuperäiskansamatkailua sekä mökkeilyä. Seuraavassa pureudutaan käsitteeseen maaseutumatkailu, mikä on sille ominaista ja mitä maaseutumatkailu tavoittelee. Maaseutumatkailun englannin kielisiä termejä ovat rural tourism, countryside tourism ja farm tourism. Maaseutumatkailulla on monta roolia; olla osana koko matkailuelinkeinoa, pitää maaseutu elinvoimaisena ja ylläpitää kulttuuri- ja luontoperintöä. Matkailupalveluja maaseudulla tuottavat yritykset tarjoavat monipuolisia palveluja, joissa hyödynnetään maaseudun luontoa, paikallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Matkailupalveluiden tuottaminen on useille yrittäjille sivutoimista, joka tukee muita elinkeinoja. (Tuohino 2017, 82.)

Maaseutumatkailuksi mielletään matkailu, joka tapahtuu taajaman tai matkailukeskusten ulkopuolella ja käyttää toimintaympäristönään maaseutua, mutta yksiselitteistä määritelmää termille ei ole olemassa. Erilaiset teemamatkailut voidaan kategoroida maaseutumatkailuksi, mikäli ne tapahtuvat maaseutu ympäristössä. Näitä ovat mm. mökkeily, luonto-, kylä- ja maatilamatkailu. Minkälaista ympäristöä sitten voidaan kutsua maaseudeksi? Yleisin mielikuva on, että maisemaa hallitsee metsät, maanviljelys ja vesistöt.

Osalle se voi tarkoittaa elinympäristöä, missä elämänlaatu paranee ja turha kiire unohtuu. (Tuohino 2017, 83–84.)

Näin yksiselitteinen asia ei kuitenkaan ole. Maaseutu jaetaan neljään luokkaan, joissa mittarina eri luokkien välillä on asukasmäärät. Luokat ovat maaseudun paikalliskeskukset, kaupungin läheinen maaseutu, ydinmaaseutu ja harvaan asuttu maaseutu. Maaseudun paikalliskeskukset ovat isohkoja taajamia, mutta niiden asukasmäärä ei riitä kaupunki taajamaksi. Kaupungin läheinen maaseutu sijaitsee nimensä mukaisesti lähellä kaupunkia, niin fyysisesti kuin toiminnallisesti. Alueella asuvat ihmiset käyvät pitkälti kaupungissa töissä eivätkä edusta perinteistä maaseudun asukasta. Alueen sisällä voi olla erilaista maaseutua, kuten taajamia, ydinmaaseutua ja harvaan asuttua maaseutua. (Helminen ym. 2014, 11–12.)

Mentäessä kaupungin läheiseltä maaseudulta entistä kauemmaksi kaupungista saavutaan ydinmaaseudulle, jonka tunnistaa alkutuotannon harjoittamisesta. Muita tunnusmerkkejä ovat keskikokoiset keskukset, pienet taajamien ryppäät ja kirkonkylät. Täältä matkustettaessa edelleen syrjäisimmille seuduille tullaan harvaan asutulle maaseudulle, jossa asukastiheys on harvaa ja taajamia vähän. Alue ei kata edellä mainittujen alueiden määritelmiä. (Helminen ym. 2014, 12.) Maaseutua Suomen pinta- alasta on 95 %, asukkaita näillä alueilla on entistä vähemmän vain noin 30 %. Suomalaisista 70 % asuu kaupungissa. (Maaseudun tulevaisuus 2013.)

Maatiloilla tapahtuva majoittuminen aamiaisineen on peruskuvauksena maaseutumatkailusta liitettyä ohjelma- ja elämyspalveluihin, joiden toteuttamisessa luonnolla on iso rooli. Tärkeimmät maaseudun vetovoimatekijät ovat luontoelementit; metsät, vesistöt ja pellot. Rauhallisuus, puhtaus, väljyys ja tila, maaseudun elämäntapa sekä paikalliset ihmiset houkuttelevat matkailijoita maaseudulle. Perinteinen maanviljelys toiminta on vähentynyt maaseuduilla, joka on avannut mahdollisuuden luoda uutta liiketoimintaa maatilojen tiloihin. Matkailutuotteiden houkuttelevuutta lisätään tarinalistamalla tuotteet tilan historiaan ja henkilöihin. Matkailijoiden mielikuvissa ja odotuksissa maaseutu mielletään idylliseksi seuduksi, joka tarjoaa palan koskematonta luontoa ja melkein erämaan tunnelmaa. Maaseudulta haetaan myös perinteitä ja

pysyvyyttä- vastakohtana globalisaatiolle ja modernille kaupunkiympäristölle sekä ulkomaiden rantaloma kohteille. Monille maaseutumatkailu merkitsee myös nostalgia matkaa esimerkiksi omaan lapsuuteen ja suvun juurille sekä lähiruokaa. Täysin varmaksi ei kuitenkaan voi sanoa täyttyykö matkailijan odotukset, koska maisemat ovat saattaneet muuttua vuosien aikana radikaalistikin, koska maaseudun väkiluku on pienentynyt ja palvelu verkostoa harvennettu. Ympäristön idyllisyyden säilyttäminen asettaa yrittäjille haasteita ja se, että samoissa maastoissa liikkuu matkailijat ja paikalliset asukkaat. Välttämättä kaikki eivät suhtaudu tähän positiivisesti. (Tuohino 2017, 83–85.)

Valttina maaseutumatkailulle voidaan pitää jo edellä mainittuja vetovoimatekijöitä, mutta niiden joukkoon voidaan listata yksilöllinen palvelu, maatilien eläimet ja mahdollisuus päästä henkilökohtaisesti kokeilemaan maatilien töitä. Lapsia kiinnostaa varsinkin eläimet ja niiden hoitaminen. Haasteita luo matkailun rajoittuminen sesonkeihin ja kesään, jolloin liiketoiminnan saaminen kannattavaksi voi olla vaikeaa. Maaseudun saavutettavuus niin fyysisesti kuin palveluiden varaamisen osalta vaatii uusia ideoita. (Tuohino 2017, 85–86; Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto n.d.)

Euroopan maaseutumatkailuliitto (European Federation of Rural Tourism) kertoo sivustollaan maaseutumatkailusta sekä sen mahdollisuuksista. Euroopan Unionin 26 maassa on valittavana yli 100 000 kohdetta, joihin Suomen kohteet lukeutuu. Maaseutumatkailu kutsuu asiakkaat tutustumaan kyliin ja paikalliseen elämään. Suomea markkinoidaan sivustolla monipuolisten kontrastien maana, etenkin vuodenajat luovat oman eksotiikan. Maaseudulla voi majoittua hyvin erilaisiin kohteisiin: mökkiin, maaseutuhotelliin tai kartanoon. Todellisen Suomen voi kokea vain suuntaamalla maaseudulle, sen metsineen ja tuhansine järvineen. Suomen ruokakulttuuri sisältää paikallisia erikoisuuksia, matkaa tehdessä voi tehdä samalla makumatkan halki Suomen. Euroopan maaseutumatkailuliitto haluaa parantaa maaseudun kohteiden löydettävyyttä ja opastaa valinnoissa kohti mielenpainuvia kokemuksia. (About ruraltour; Finland 2021.)

2.2 Pirkanmaa matkailun toimintaympäristönä

Pirkanmaan maakunta (The Tampere Region) on yksi Suomen 19 maakunnasta, joka sijaitsee Länsi- Suomen läänissä, ja sen maakuntakeskus on Tampere. Pirkanmaalla on 23 kuntaa Akaasta, Pälkäneeseen sekä Ylöjärveen. Aukkaita on koko maakunnassa 518 703 (2020), joka on reilu 9 % koko maan väestöstä ja Pirkanmaa onkin toiseksi suurin maakunta Suomessa. (Pirkanmaan liitto n.d.) Pirkanmaa on yksi voimakkaimmin kasvavista maakunnista Suomessa, etenkin Tampereen kaupunkiseutu kasvaa. Tampereen kaupunkiseuduksi määritellään Business Tampere – sivuilla: Tampere, Nokia, Ylöjärvi, Pirkkala, Kangasala, Lempäälä, Orivesi ja Vesilahti. Tampere on Pohjoismaiden kuudenneksi suurin kaupunkialue ja sisämaakaupungeista suurin. (Business Tampere n.d)

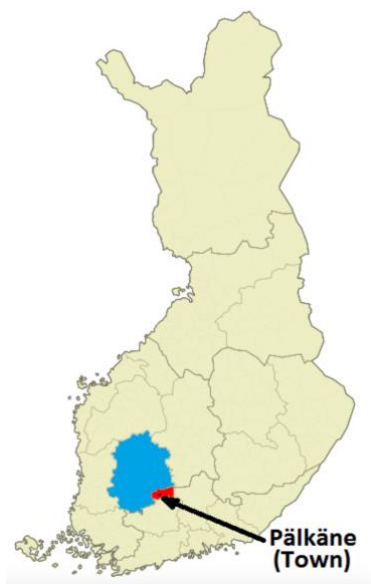
Pirkanmaa houkuttelee myös matkailijoita, ja varsinkin muita etelä suomalaisia. Tampereen seudulle tehtiin kesä- elokuun aikana 800 000 matkaa vuonna 2020. Kaikki Pirkanmaan alueelle suuntautuneet matkat muodostivat 13 % koko maan matkailusta. Kesällä 2020 kotimaanmatkailijat käyttivät rahaa keskimäärin 125 €/matkailija Tampereen seudulla, joka teki yhteensä melkein 100 miljoonaa euroa. Ulkomaalaiset matkailijat käyttivät rahaa suomalaisia enemmän noin 204 € päivässä. (Visit Tampere 2020.) TAK:n suomalaisten kotimaanmatkailututkimuksessa selville saadut luvut ovat erittäin positiivisia matkailuyrityksille, mutta täytyy huomioida, että tutkimus on tehty koronapandemian aikana.

Suositteluindeksin nousu tukee sitä, että Tampereen seudulla on vetovoimaa matkailijoiden keskuudessa ja he todennäköisesti suosittelevat seudun palveluita ja tuotteita läheisilleen sekä tutuilleen. Suositteluindeksi oli vuonna 2020 45 ja vuonna 2017 27, kolmen vuoden aikana tapahtui nousua. Kaupunkiin matkailijoita houkuttelee huvipuisto Särkänniemi, Hatanpään arboretum, Pyykin näkötorni ja muutenkin Pyykin kaupungin osa. (Visit Tampere 2020.) Tampereen kaupungissa matkailija kohtaa historiaa tehdas piippuineen Tammerkosken ympärillä ja monipuolisen kulttuuri tarjonnan. Teknologian innovaatiot, persoonalliset kaupungin osat ja rohkea kaupungin kehittäminen näkyy myös. Tampereen kaupunki kuvaa on noussut viime vuosina huippu modernia arkkitehtuuria edustavia rakennuksia ja monitoimi- areena. (Tampereen tarina n.d.)

Pirkanmaa on paljon muutakin kuin Tampere, vaikka matkailun vetovoima keskittyy sen alueelle. Maakunnassa kulttuuri- ja luontokohteet sekä lähiruoka kohtaavat hyvässä vuorovaikutuksessa, mutta vetovoimatekijöiden keskiössä on luonto: lukuisat järvet ja harjumaisemat. Luontokohteista kansallispuistot kutsuvat ulkoilemaan koskemattomassa luonnossa ja laskettelukeskuksissa pääsee kokemaan talvilajien vauhtia. Museoissa voi tutustua taiteen kultakauden teoksista aina vanhoihin autoihin Mäntässä ja Kangasalla. Lastenkirjojen hahmot kutsuvat kotiinsa, kuten herra Hakkarainen Sastamalassa. Makumatkalle pääsee lähiruokaa tarjoavissa kohteissa, Rönnvikissä Pälkäneellä sen voi tehdä nauttien samalla suomalaista viiniä. (Vuoristo & Vesterinen 2009, 213; Jääskeläinen, Rasilainen & Sorsa 2020, 254; Ruokaa ja herkkuja läheltä n.d.)

2.3 Pälkäneen matkailu

Pälkäne on maaseutukunta Pirkanmaalla (kuva 1), jossa matkailijaa tervehtii useat järvet, harjumaisemat ja viljelyalueet. Kunnan pinta- alasta neljäsosa on järveä. Vuonna 2007 Pälkäne ja Luopioinen yhdistyivät, kunnan nimeksi tuli Pälkäne. Kunnassa on kaksi kyläkeskusta Onkkaala ja Luopioinen. Molemmissa matkailijat voivat tutustua eläväiseen kulttuurimaisemaan: kylien rakennuksiin, uniikkeihin puoteihin ja toimeliaisiin kyläläisiin. Nähtävää ja koettavaa tarjoavat useat lähiruoka paikat, museot, kirkot, Sappeen kesäteatteri, Sappeen matkailukeskuksen liikunta aktiviteetit ja ulkoilualue Laipanmaa laavuineen. Luopioisten kirkonkylää varsinkin markkinoidaan kylänä, joka ei ole lannistunut yrittämästä vaan kekseliäästi kehittänyt kylää ja palveluita. (Visit Pälkäne n.d.)

KUVA 1. Pirkanmaan ja Pälkäneen kunnan sijainti. (Visit Pälkäne n.d.)

Pälkäneelle matkailijoita vuosittain houkuttelee metsät, vesistöt ja rauhallisuus. Matkailun markkinointia on toteutettu Pälkäneellä Etelä- Pirkanmaan kuntien: Akaa, Valkeakoski ja Urjala, kanssa yhteistyössä sekä naapuri kuntien. Etelä- Pirkanmaan kuntien yhteistyönä tuotettu markkinointi materiaali nostaa esiin kunkin kunnan historiallisia nähtävyyksiä, liikunta mahdollisuuksia ja upeaa luontoa eli Pirkanmaan ykkösvetovoimatekijöitä. Kyseiset kunnat ovat koonneet erillisen esitteen kirkoistaan, kappeleistaan ja sakasteistaan. (Mäkelä 2022.)

Yksi Pälkäneen omista markkinointi hankkeista on ollut kulttuurihanke, jossa tuotettiin neljä kulttuurireittiä kunnan alueelta vuosien 2020 ja 2021 aikana. Näillä digitaalisesti opastetuilla ja tarinallistetuilla reiteillä pääsee tutustumaan Pälkäneen kulttuurihistoriaan tositapahtumien ja ihmisten tarinoiden kautta, vaikka niitä on dramatisoitu. (Pälkäneen kulttuurireitit n.d) Reittejä on rakennettu Onkkaalan, Laipanmaan, Kukkia järven ja Laitikkalan ympärille. Jokaisella reitillä on oma teema. Onkkaalan kulttuurireitillä kaksi sotilasta vie Kostianvirran taistelujen tapahtumiin ja reitti päättyy Pälkäneen rauniokirkolle. Laipanmaan kulttuurireitti vie sen sijaan erämaahan ja sen asukkaiden tarinoiden erälle. Tarinoita kertovat ainakin erakko Nestori ja Verkkojärven Matti. Kukkia järven reitti kiemurtelee järven rannasta kohti Luopioisten kirkonkylää, Mikkelinmäen torpparimuseota ja sieltä kotiseutumuseolle Liisan ja Laurin opastuksessa. Maukkain reitti löytyy Laitikkalasta, joka avaa kylän maku elämyksiä ja musiikillisiakin elementtejä on reitin varrelle saatu. Kulttuurireittien kohteiden

tarinat pääsee kuuntelemaan äylaitteilla, kun tekee matkaa maastossa. (Pälkäne kulttuurireitit 2020.)

3 KARTANO JA KARTANOT MATKAILUKOHTEINA

3.1 Kartanon määritelmä

Sanalle kartano ei ole Suomessa yksiselitteistä määritelmää, vaikka kartanot ovat olleet jo satoja vuosia osana suomalaista kulttuuria ja maisemaa. Käsitteenäkin se on muuttunut aikojen kuluessa, ja historiallisesti katsottuna kartanon ja muun suurtilan välille ei ole tehty suurtakaan eroa. Tähän on osaltaan vaikuttanut se, että eri säätyjen välinen taloudellinen ja sosiaalinen asema Suomessa ei ole eronnut toisistaan niin merkittävästi kuin muissa Euroopan maissa. Oman sekavuutensa sanan määrittelemiselle on tehnyt se, että kartanolla ei ole juridista asemaa. (Haikonen & Teräväinen 2006, 8.) Kartano sanalla on viitattu ainoastaan maatilán sosiaaliseen ja taloudelliseen olemassaolon muotoon, kartanotalouteen eli tilán omavaraiseen taloudenpitoon tai rälssisäteriin (Tiirakari & Kärki 2013, 6).

Kartanoita on kuitenkin leimannut jotkin piirteet vuosikymmeniä. Ne ovat periytyneet sukupolvilta toiselle saman suvun sisällä ja ylläpidetty tapakulttuuria, mutta on niitä päätynyt myös myyntiin (Haikonen & Teräväinen 2006, 8). Valtion omistuksessa olleita kartanoita kutsuttiin kruununkartanoiksi. Ne olivat hallinnon keskuspaikkoja ja kuningas seurueineen asui niissä. Talonpojille kruununkartanot toimivat esimerkillisinä kartanoina. Kartanoiksi Suomessa kutsutaan rälssisätereitä, kruununkartanoita, ruukkikartanoita ja muita herraskartanoita, joita ovat säätyläiset omistaneet. Itä- Suomessa aatelissuvun omistamia kartanoita kutsuttiin hoveiksi. (Tiirakari & Kärki 2013, 6.)

Tänä päivänä kartanon määritelmäksi katsotaan riittävän ulkoiset ja historialliset puitteet, koska yhtenäistä kulttuuria ei enää ylläpidetä ja mitään olemassaolon syytä ei ole. Yleiskielessä kartano on tila, johon kuuluu päärakennus ja talousrakennuksia, ja ne muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, mutta maanomistukseltaan tai tuotantotavoiltaan se ei eroa muista maatiloista millään tavalla. Mielikuvaan lisätään vielä suuri karja, suuret karjasuojat, metsät, pellot, piiat, rengit sekä torpparit. Maailman sotien jälkeen kartanot ovat menettäneet erikoisoikeutensa ja ovat nykyään samassa asemassa muiden tilojen kanssa. Aikaisemmin kartanot olivat edelläkävijöitä, tiloille hankittiin ensimmäisten

joukossa esimerkiksi erilaisia maatalouden koneita, joista muut maaseudun tilat ottivat perässä mallia. (Haikonen & Teräväinen 2006, 9, 311; Tiirakari & Kärki 2013, 6,10.)

Filosofian tohtori Gardbergin (2014) näkemyksen mukaan myös on vaikeaa antaa tarkkaa määritelmää mikä on kartano, koska lait ja asetukset eivät määrittele sitä. Sen sijaan voidaan hänen mukaansa antaa epävirallisia määritelmiä. Yleisesti ymmärrettävin on, että kartanoilla on ollut viisi torppaa, viisikymmentä hehtaaria viljelysalaa ja viisisataa hehtaaria metsää. Kartanot muodostavat rakennusryhmiä, joihin luetaan asuinrakennus ja talousrakennukset. (Gardberg 2014.)

3.2 Kartanot matkailukohteina

Vanhimmat Suomessa sijaitsevat kartanot ovat 1500– ja 1600- luvuilta, mutta parhainta aikaansa kartanot elivät 1700- ja 1800- luvuilla. Nykyään kartanoita on monessa käytössä: asuinrakennuksina, majoitus- ja juhlatila käytössä ja historiallisina nähtävyyksinä, joissa voi tutustua rakennusten lisäksi kauniisiin puutarha miljöihin. (Jääskeläinen ym. 2020, 113.) Eniten kartanoita sijaitsee Etelä- Suomessa, etenkin Uudellamaalla Porvoossa ja Vihdissä, pohjoisin sijaitsee Kainuussa. Kartanoissa voi tuntea tilan- ja lähialueiden historian havinan, koska kartanot ovat eräänlaisia museoita ja pitävät sisällään vanhaa esineistöä sekä tyyliisuuntia. (Kotimaa tutuksi n.d.)

Pirkanmaan tunnetuimmat kartanot ovat Hatanpään kartano Tampereella sekä Laukon kartano Vesilahdella. Hatanpään kartano vaikutti merkittävästi 1900- luvulla Tampereen kaupungin syntyyn, koska silloinen omistaja meni konkurssiin ja kartano myytiin kaupungille. (Jääskeläinen ym. 2020, 118.) Kartanon piha alue tunnetaan sen lukuisista ruusuista, joita kaupunkilaiset ja muut turistit käyvät ihailmassa. Kartano toimii nykyään juhla- ja kokoustilana sekä kesäisin alueella toimii kahvila. (Visit Tampere n.d.) Laukon kartanosta on muodostunut viime vuosina monipuolinen tapahtumapaikka kesäajaksi, missä järjestetään puistokonsertteja, taidenäyttelyitä ja vieraat voivat nauttia hyvää ruokaa. Entisajan työntekijöiden asuinrakennukset on korjattu vuokra- asunnoiksi.

Omistaja avasi ensimmäisen kerran lapsuudenkotinsa ovet yleisölle 2016, ja sen jälkeen kymmenet tuhannet asiakkaat ovat vierailleet tilalla, joka on entisoity alkuperäistä kartanomiljöötä kunnioittaen. (Laukon kartano n.d.)

Muita tunnettuja kartanoita Suomessa: Louhisaaren linna, Askaisissa Turun lähellä. Linna tunnetaan etenkin marsalkka C.G.E. Mannerheimin syntymäkotina. Vuodesta 1967 Louhisaaren linna on toiminut kartanomuseona. Porvoossa sijaitsevassa Haikon kartanossa toimii maamme ensimmäinen kartanohotelli. Haikon maisemat toimivat työympäristönä taidemaalari Albert Edelfeltille. Kartano puitteisiin pääsee tutustumaan myös Hämeenlinnassa sijaitsevassa Vanajan linnassa, joka toimii nykyään hotellina ja ravintolana. (Jääskeläinen ym. 2020, 113,114,116,120.) Mikkelissä Etelä- Savon sydämessä Tertin kartano tarjoaa oman osansa matkasta historiaan aina 1500- luvulta lähtien. Kartano on ollut yli 120- vuotta Pylkkäsen suvun omistuksessa ja tarjoaa hotellimajoitusta, ravintola- sekä juhlapalveluita. (Tertin kartano n.d.)

4 PÄLKÄNEEN NYKYISET JUHLA- JA/ SEKÄ MAJOITUSTILAT

4.1 Juhlatilat ja vuokrattavat mökit

Pälkäneeltä löytyy majoitus- ja juhlatiloja jonkin verran, taso vaihtelee hyvinkin vaatimattomista hyvin varustettuihin. Tätä opinnäytetyötä varten käytiin nämä läpi, mutta rajattiin pois Sappeen matkailukeskuksen majoituskapasiteetti ja taukopaikka Aapiskukon majoituspaikat, koska heidän asiakaskohderyhmänsä on hieman erilainen kuin mitä tässä työssä korostetaan. Yritykset jaettiin kolmeen kategoriaan (taulukko 1): juhlatilat, vuokramökit ja juhla- sekä majoitustilat. Näiden katsottiin olevan lähimpänä opinnäytetyössä kartoitettavien tilojen tarvetta. Pelkkiä vuokramökkejä löytyy eniten, toisena juhlatiloja ja vähiten majoitus- ja juhlatilojen yhdistelmiä. Suurin osa kaikista tiloista sijaitsee vanhan Pälkäneen kunnan rajojen sisällä, Luopioisten suunnalla vähemmän tarjontaa. Täysin tarkkoja lukumääriä on vaikea saada selville, koska kaikkia tiloja ei ole lisätty Visit Pälkäne sivustolle.

TAULUKKO 1. Pälkäneen nykyiset juhlatilat, vuokramökit ja juhla- sekä majoitustilat

Juhlatilat	6
Vuokramökkien vuokraajat	18
Juhla- sekä majoitustilat	6

Pälkäneellä on juhlien viettoon erityyppisiä ja kokoisia tiloja, jotka soveltuvat yritys- ja yksityisjuhliin. Rautajärvellä maamiesseuran talo Rautahovi tarjoaa puitteet noin 200 hengen juhliin. Tilat sisältävät salin, keittiön sekä kahvila tilan, minne voi kattaa juhlien tarjoilut. (Rautahovi n.d.) Pälkäneen kunnan omistama Luopioisten seuratalo mahdollistaa 100 hengen juhlat Luopioisten kirkonkylällä ja on hyvin samanlainen kuin Rautahovi eli sisältää salin, pienemmän ravintola tilan ja keittiön. (Mikkola n.d.) Toinen kunnan omistama juhlatila on Nuijantalo, Onkkaalassa. Sinne mahtuu 200 juhlijaa ja yläkerrasta löytyy pienempi tila. (Pälkäneen kunta n.d.) Aitoon Honkala Aitoossa tarjoaa useamman kokoisia tiloja: pienempään noin 50 hengen juhliin soveltuu yläkerran kahvio. Pääsali

Honkasaliin mahtuu jopa 550 henkeä pöytiin istumaan ja muun tyyliisiin juhliin yli 900 henkeä. Pub- henkiseen alakertaan mahtuu 100 juhlijaa. Aitoon Honkala tunnetaan etenkin messujen järjestämispaikkana ja joka kesäiset Aitoon kirkastusjuhlat järjestetään sen tiloissa sekä piha- alueella. (Aitoon Honkala 2019.)

Idyllisempiä juhlatiloja vuokraa Epaalan Anselmi, joka on kunnostanut vanhan kyläkoulun juhlatilaksi sekä pihapiirin tallin. Yrityksellä on oma catering palvelu. Tiloissa voi järjestää juhlia 80 hengelle. (Epaalan Anselmi 2022.) Viinimpien juhlien järjestäjälle tilojaan vuokraa Rönnavikin viinitila Laitikkalassa, joka tunnetaan palkituista suomalaisista viineistään. Maalaisidylliset tilat muuntuvat 10–100 hengelle ja elämyspalvelut täydentävät juhlien ohjelman. (Rönnavikin viinitila n.d.)

Majoitustiloista huomattava osa on vuokrattavia mökkejä, joihin mahtuu 4–8 henkeä. Suuremmille ryhmille löytyy myös vaihtoehtoja. Lukumäärä 18 kattaa Visit Pälkäne sivuston kautta löytyvät mökkien vuokraajat, mutta lukumäärä voi olla todellisuudessa eri, koska kaikkia yrityksiä ei mainita matkailusivustolla. Mökkien varustelutaso kattaa hyvin laajan kirjon, vaatimattomista aina nykyajan varusteluihin sekä tyyllisesti tunnelmallisista hirsimökeistä nykypäivän huviloihin. Pääosin mökeissä on hyvä varustelu, joten loman vietto on helppoa ja sujuvaa. Mökeistä suurin osa on pienten yritysten tai yksityishenkilöiden omistuksessa, mitään suurempia mökkikyliä ei ole. Järven läheisyys korostuu sijainneissa ja oma rauha mökin ympärillä. (Visit Pälkäne n.d.) Bed and breakfast-tyylistä majoitusta Pälkäneellä tarjoaa Willa Pintele sekä Camp Finlake kesäaikaan. Willa Pintele tarjoaa huone- ja mökkimajoitusta, aitta ja glamping telttamajoitusta. Kaikkiin majoitus vaihtoehtoihin sisältyy aamiainen. (Willa Pintele n.d.) Camp Finlake tarjoaa aamiaisen lisätilauksesta (Camb Finlake n.d.).

4.2 Juhla- sekä majoitustiloja tarjoavat yritykset

Tässä luvussa läpikäytävillä yrityksillä tarkoitetaan yrityksiä, joiden tiloissa on mahdollista viettää juhlia sekä majoittua. Tällaisia yrityksiä Pälkäneellä on muutamia: Villa Hepolahti, Kyllön huvilat, Uotilan edustushuvilat, Kukkiainen keidas

ja Vohlisaari. Suurimmalla osalla näistä yrityksistä on yksi iso huvila, jota vuokrataan edellä mainittuun käyttöön eli juhla- ja majoitustila sijaitsevat samassa rakennuksessa.

Villa Hepolahti sijaitsee Laitikkalan kylässä ja huvila tarjoaa juhlatilat pienempiin juhliin noin 30–45 hengelle. Majoitustilat löytyvät 17 hengelle. Lisäksi asiakkaan käytettävissä on hepolahden oma aterial- ja ohjelmapalvelu. (Villa Hepolahti n.d.) Kyllön huviloiden huviloissa Kyllönsuu ja Kyllönportti onnistuu pienempien juhlien viettäminen ja yöpyminen Pintelejärven rannalla Laitikkalassa (Kyllön huvilat n.d.).

Villa Viia Saarikylissä kutsuu kartanotyylliseen miljööseen asiakkaita juhlimaan ja majoittumaan. Viiasta on mahdollista tilata tarjoilut. Juhlijoita mahtuu 60–70 henkeä ja yöpyjiä 15. (Villa Viia 2021.) Uotilan edustushuviloilla on kolme korkeatasoisesti sisustettua huvilaa, joissa mahdollisuus järjestää juhlia ja yöpyä järven rannalla Saarikylissä. Yöpymään mahtuu 10–12 henkeä. (Uotilan edustushuvilat ja lomamökit 2015.) Luopioisissa Vohlisaaren rantasaunassa voi järjestää pienet juhlat tai kokouksen ja vuodepaikkoja on kuudelle (Vohlisaaren rantasauna n.d.) Kukkian keitaan leirikeskus Kuohijoella on enemmänkin leiri- ja tapahtumakeskus kuin juhlatila. Vuokrattavissa on koko tila tai pienempiä tiloja, mutta henkilömäärät kotisivuilla epäselviä. (Kukkian keidas 2022.)

5 ÄMMÄTSÄN KARTANON ESITTELY

5.1 Ämmätsän kartanon sijainti ja vaiheita vuosien varrelta

Ämmätsän kartano (kuva 2) sijaitsee Pälkäneen kunnassa, itäisellä Pälkäneellä Ämmätsän kylässä samannimisen järven rannalla. Kylässä ei ole varsinaista keskustaa eikä palveluja, koska vuosien aikana kylän asukasmäärä on tippunut kuten monessa pienessä kylässä Suomessa. Kylää ympäröi Ämmätsänjärven lisäksi Vehkajärvi ja Uurajärvi, siksi kylässä onkin huomattavan paljon kesämökkejä suhteutettuna vakituisiin asuntoihin 150/ 30. (Laine, Mattila & Valkama 2020, 261.) Kylän entisen koulun tiloissa toimii erilaisia kylätapahtumia järjestävä kyläyhdistys, yhdistyksen muodostavat Ämmätsän, Kyynärön ja Vahdermetsän kylät. Nämä tapahtumat keräävät niin vakituisia asukkaita kuin kesäasukkaita vuoden ajasta riippumatta.

KUVA 2. Ämmätsän kartano. (Annu Vihtonen 2021.)

Ämmätsän kartanon historia linkittyy Ansion kartanoon, joka sijaitsee Padasjoella, Kasiniemen kylässä. Tilat olivat saman suvun omistuksessa 1800-luvun puoliväliin saakka. Ämmätsän kartano on entinen rälssitila, joka oli veroista vapaa ja aatelissuvun omistama. Tilan maita viljeli ajan hengen mukaisesti lampuodit eli vuokraviljelijät. He myös asuivat tilalla, koska omistajat asuivat

muualla. Tilalla on harjoitettu karja-, maa- ja metsätaloutta, mutta tilalla on toiminut myös hattutehdas ja marjakeittiö. Edellisiä isäntiä ovat olleet mm. Karl Regnell, Hanna Regnell (kirjailijanimi Rauta), Aune Uusitalo os. Regnell ja Into Uusitalo. Vuodesta 2015 alkaen tilan omistuksesta on vastannut Iso- Ämmätsä Oy, jonka omistajina on Eeva ja Into Uusitalon lapsia ja lapsenlapsia. (Laine ym. 2020, 266, 270, 277 ja 281.) Nykyisen Regnell- suvun hallussa tila on ollut vuodesta 1859 eli yli 160- vuotta (Vainio 2015).

Kartanon alue koostuu päärakennuksesta, kotimuseosta, aitasta, navetta rakennuksista ja muista rakennuksista. Lisäksi on laaja piha- alue (kuva 3), joka oli aina emäntä Eeva Uusitalolle tärkeä. Piha- alueella kasvaa monia harvinaisia kasvilajeja, kuten harmaalepän muunnos. Kokeili Eeva vuosia sitten myös maissin, mesimarjan ja pensasmustikan viljelyä. Eeva ja Into Uusitalo olivat aktiivisia ihmisiä ja monessa toiminnassa mukana, josta kertoo tilalla harjoitettu monenlainen toiminta. Tila toimi vuosina 1956–1985 kotitalousopiskelijoiden harjoittelutilana. Eeva ehti tänä aikana ohjata 70 opiskelijaa ruoanlaitossa ja kodin siivouksessa.

Tilan vilkkaisiin vuosiin lukeutuvat lisäksi vuodet 1983–1995, kun Kukkiän kierros kiersi Luopioisissa. (Vihtonen 2018.)

Kukkiän kierroksesta kerrotaan tarkemmin seuraavassa luvussa, koska se on merkittävä osa tilan aikaisempaa toimintaa sekä mielenkiintoinen restonomin näkökulmasta. Vilkkaiden ja aktiivisten vuosien jälkeen tilalla on ollut hiljaisempaa ja se on toiminut Uusitalojen kotina vuoteen 2019 saakka. Tämän työn tarkoituksena on kartoittaa millaista yritystoimintaa mahdollisesti tilalla voisi olla tulevaisuudessa.

KUVA 3. Ämmätsän kartanon laajaa piha- aluetta. (Annu Vihtonen 2021.)

5.2 Kukkian kierros Luopioisissa

Kukkian kierros oli 1980- luvulla suosittu matkailutuote Luopioisissa, useita bussiryhmiä kävi tutustumassa Luopioisten silloisiin nähtävyyksiin. Nimen kierros sai Kukkia järven mukaan, jonka ympärillä Luopioisten kunta sijaitsi. Suurin osa kävijöistä oli marttoja ja kotitalousnaisia, puolisoineen tai ilman. Kukkia järveä kierrettiin osittain mutkaisia sorateitä pitkin. Kierroksen ohjelma alkoi Aitoon kylästä, jossa paikallinen opas tuli bussin kyytiin ja vei retkeläiset ensimmäiseen kohteeseen, Heleniuksen kangaspainoon. Luopioisten kirkonkylällä pysähdyttiin tutustumaan kirkkoon ja Veikka- neuleen sukkamyymälään. Rautajärven kylässä tutustuttiin meijerin juustopuotiin. Kierroksen todelliset helmet olivat ruokailu hämäläisestä pitopöydästä Ämmätsän kartanossa ja tutustuminen kartanon historialliseen miljööseen. Kakkukahvit nautittiin vuorotellen Aitoon emäntäkoululla ja Kuohijoen Tervaniemessä. (Salonen 2014.)

Idea Kukkian kierrokseen lähti kotitalousopettajille suunnatusta valtakunnallisesta kilpailusta, ”Suomi on ruokamaa”, jonka matkailun edistämiskeskus ja kotitalousopettajien liitto järjesti 1982. Ämmätsän kartanon emännän Eeva Uusitalon tytär kotitalousopettaja Annu Vihtonen osallistui tähän kilpailuun ja sijoittui toiseksi (kuva 4). Hän kehitti yhteistyössä äitinsä kanssa

konseptin oman kotikuntansa nähtävyyksien ja perinneruoan ympärille, ja tämä esiteltiin lehdistölle. Varsinaista ruokien valmistusta kilpailuun ei sisällynyt, mutta kilpailun jälkeen ensimmäiset kokeilut Kukkian kierroksesta suunnattiin lehdistön edustajille. Kukkian kierros alkoi varsinaisesti vuonna 1983. Kukkian kierroksen puuhanaisena, organisaattorina ja yhdyshenkilönä toimi alusta asti Eeva Uusitalo, joka otti tilaukset vastaan, piti yhteyttä pitäjän käyntikohteisiin, kahvipaikkoihin ja järjesti paikallisen oppaan bussiin. Ilman hänen aktiivista otettaan Kukkian kierros ei olisi saavuttanut sellaista suosiota kuin se saavutti. (Vihtonen 2022.)

KUVA 4. Suomi on ruokamaa kilpailun toinen sija Ämmätsään. (Marja Ahola 2022.)

Bussien kaartaessa Ämmätsän kartanon pihaan oli emäntä Eeva Uusitalo puolisonsa Into Uusitalon kanssa vastaanottamassa ruokavieraat omaan kotiinsa ja johdatti heidät runsaan hämäläisen pitopöydän antimien ääreen. Paikalliset pitokokit olivat valmistaneet pitkälti paikallisista raaka- aineista nämä pitopöydän herkut. (Salonen 2014.) Eeva oli aikaansa edellä, koska hänelle tärkeitä asioita olivat lähellä tuotetut raaka- aineet ja suomalaiset puhtaat maut, joita ei maustettu ulkolaisilla mausteilla. Kalan maustamiseen esimerkiksi ei käytetty sitruunaa, koska se ei kasva Suomessa. Pitopöydässä oli reilut parikymmentä ruokalajia (liite 1) aina imelletystä perunalaatikosta hirvipaistiin, kanttarellimuhennoksesta talkkunahyveeseen. (Vihtonen 2022.) Ruokailusta retkeläisille teki ainutlaatuisen se, että ruokailu ei tapahtunut navetan ylisille rakennetuissa tiloissa vaan istuttiin rokokoosovilla ja syötiin hopeisilla aterimilla. Yhden aikakauden

elämysmatkailua! Ei ihme, että osa retkeläisistä osallistui Kukkian kierrokselle useammankin kerran. (Salonen 2014.) Eeva Uusitalo saikin vuonna 1993 tunnustuspalkinnon suomalaisen ruokakulttuurin edistämisestä, palkinnon jakoi hänelle silloin tunnettu TV- kokki Jaakko Kolmonen. Uusitalo sai myös vuonna 2010 tunnustusta tekemästään työstä maatalouden ja kotiseudun hyväksi, kun hänelle luovutettiin Vuoden Varsta palkinto. Palkinnon jakoivat Pälkäne- seura, Kukkia- seura ja Oksalan tila. (Vihtonen 2022.)

Retkeläisten ruokailtua he pääsivät tutustumaan Ämmätsän kartanon historiaan Uusitalojen johdolla. Suomalaisen ruokakulttuurin lisäksi Eevan sydäntä lähellä oli talonpoikauskulttuurin vaaliminen ja paikallishistoria. Hän kertoi talon suvusta ja kartanon entisajan elämästä hauskalla ja vieraanvaraisella tyyllillään. (Vihtonen 2022.) Uusitalot keräsivät ja vaalivat esimerkillisellä tavalla edellisten sukupolvien esineistöä kartanon päärakennukseen ja pihassa sijaitsevaan kotimuseoon. Yksi vaikuttavimmista henkilöistä oli Inton isoäiti, kirjailija Hanna Regnell (Rauta), jonka kirjoituskone ja kirjallisuutta talosta löytyy. Kotimuseossa kävijät saivat tutustua historiallisiin esineisiin: erilaisiin työkaluihin, kodin käyttöesineisiin, käsitöihin ja astioihin. Museon seinällä on myös sellainenkin harvinaisuus kuin polkupyörän ajokortit, jotka on myönnetty talon aikaisemmalle isäntävälle. (Salonen 2014.)

Tämä ainutlaatuinen matkailutuote keräsi satoja kävijöitä sen toimintavuosina 1983–1995, eli 12 kesän aikana, mutta Uusitalot alkoivat väsyä, olivathan päivät pitkiä ja työteliäitä. Kokitkin saapuivat kello seitsemältä aamuisin valmistamaan ruokia, ja isännän tehtävänä oli kuoria perunat. Into vitsailikin myöhemmin, että Kukkian kierros loppui siksi, kun hän lopetti perunoiden kuorimisen. Kukkian kierrosta on yritetty herättää henkiin myöhemmin hieman erilaisine kohteineen, mutta yrityksiksi ne ovat jääneet. Ei ole löytynyt samanlaista innokasta ylläpitäjää kuin Eeva Uusitalo. (Vihtonen 2022.)

6 TUTKIMUSAINEISTON KERUU

6.1 Aineistonkeruu menetelmänä haastattelu

Aineistonhankintaa voidaan tehdä tutkimuksia varten monella tapaa, joista haastattelu on yksi. Haastattelussa tutkija ja haastateltava luovat vuorovaikutteisen tiedon vaihdanta hetken. Haastattelu voidaan toteuttaa: strukturoituna, puolistrukturoituna tai strukturoimattomana eli avoimena haastatteluna. Strukturoidussa haastattelussa jokaiselle haastateltavalle esitetään samat kysymykset samassa järjestyksessä. Tällä pyritään siihen, että jokainen haastateltava ymmärtäisi kysymykset samalla tavalla. Strukturoidun haastattelun vastausten monimuotoisuus jää useasti kapeaksi valmiiden vastausvaihtoehtojen vuoksi, siksi sitä pidetäänkin enemmän kvantitatiivisena kuin kvalitatiivisena tutkimuksena. Puolistrukturoitu haastattelu on pääpiirteiltään hyvin samanlainen kuin strukturoitu, mutta vastausvaihtoehtoja ei anneta etukäteen. Vastaajalla on hieman enemmän liikkuma varaa vastauksissaan. Strukturoimaton haastattelu on hyvin avoin keskustelu, mutta haastattelija pyrkii johdattelemaan keskustelua aihe alueen sisällä. (Näpärä 2017.)

Haastattelusta saadakseeseen hyvän ja antoisan pitää haastattelijan sekä haastateltavan osallistua keskusteluun, jotta syntyy vuorovaikutusta ja ajatusten vaihtoa. Haastatteluun on hyvä valmistautua etukäteen laatimalla kysymyksiä, näin toimimalla osoitetaan, että haastatteluun on paneuduttu. Haastattelu tuokioon molemmat osa puolet keskittyvät ja muut asiat jätetään siksi aikaa toisaalle, on tärkeää kuunnella toisen ajatuksia. (University of North Georgia 2022.)

Haastattelut tehtiin tätä opinnäytetyötä varten syys- marraskuussa 2022. Kaikki haastattelut suoritettiin etäyhteydellä, puhelimesta tai teamsissä. Haastattelut olivat luonteeltaan strukturoimattomia eli avoimia haastatteluja, mutta kuitenkin niin, että aiheesta pysyttiin ja molemmat osapuolet osallistuivat keskusteluun. Haastattelija teki keskusteluista koko ajan muistiinpanoja.

Haastateltaviksi valittiin Pälkäneen kunnan elinvoimajohtaja Sirkku Mäkelä, Pälkäneen kunnan Luopioisten kuntainfon virkailija Riitta Mukkulainen ja Kukkian kasvattamon yhdyshenkilö Leena Ilmoila. Kukkian kasvattamo on voittoa tavoittelematon osuuskunta, joka on kiinnostunut uusista yritysideoista. Leena Ilmoilan valikoituminen haastateltavaksi oli osittain sattumaa, koska hän itse otti kesällä 2022 yhteyttä Iso- Ämmätsä Oy:n muissa asioissa. Hän kiinnostui Ämmätsän kartanon tulevaisuuteen liittyvistä ideoista ja lupautui antamaan ajatuksiaan tähän opinnäytetyöhön.

6.2 Aineistonkeruu menetelmänä kysely

Tutkimusmenetelmänä kysely (survey) on perusteltu silloin, kun halutaan saada isoilta joukolta kerättyä tietoa. Kyselylomakkeen laadinnassa kannattaa olla huolellinen ja miettiä kysymysten järjestystä, jotta ulkoasu on miellyttävä ja kysely etenee sujuvasti. Kyselyjen etuna on se, että vastaaja saa vastata kaikessa rauhassa eikä haastattelijan läsnäolo vaikuta tilanteessa vastauksiin. Tämä myös luo toisaalta epävarmuutta, koska ei voida tietää kuinka vakavasti ja rehellisesti vastaajat vastaavat. (Hiltunen n.d.)

Kyselytutkimus tehtiin tätä opinnäytetyötä varten marras- joulukuussa 2022. Kysely laadittiin microsoft forms ohjelmalla ja linkki lähetettiin yrityksille sähköpostilla. Muistutus kyselyyn vastaamisesta lähetettiin kaksi kertaa. Sähköpostiosoitteet löytyivät pääosin kuntien matkailusivuilta, jotka ovat muotoa www.visitkangasala.fi. Kaikilla kunnilla ei ole erikseen matkailusivustoja, vaan matkailu asioista kerrotaan kuntien kotisivuilla esimerkiksi www.padasjoki.fi.

Kyselyn (liite 2) avulla yritettiin kartoittaa yritysten vetovoimatekijöitä ja erottautumistekijöitä vastaavista yrityksistä kaupungissa. Lisäksi kysyttiin miten asiakkaat löytävät maaseudun kohteisiin, miten tätä voisi parantaa ja millaisille palveluille yritykset näkevät tarvetta sijaintikunnassaan. Kysely sisälsi avoimia- sekä suljettuja kysymyksiä ja siihen vastaaminen tapahtui anonyymisti eli vastauksista ei voitu päätellä vastaajaa.

Kyselyn linkki lähetettiin yrityksille, jotka tarjoavat juhla- ja/tai majoituspalveluja maaseudulla eli hyvin vastaavanlaisille yrityksille mitä Ämmätsän kartano mahdollisesti tulevaisuudessa edustaa. Opinnäytetyön aiheen rajoituessa Pälkäneelle, kysely lähetettiin pääasiassa Pälkäneellä sijaitseviin yrityksiin tai sen naapurikuntiin, yksi sijaitti hivenen kauempana. Yrityksiä oli yhteensä 17, joista Pälkäneellä 7, Hauholla 3, Kangasalla 2, Orivedellä 2, Kuhmoisissa 1, Padasjoella 1 ja Urjalassa 1.

7 TUTKIMUSTULOKSET JA TULOSTEN ANALYSOINTI

7.1 Haastattelujen tulokset

Haastattelujen avulla pyrittiin selvittämään tarvetta juhla- ja majoitustiloille Pälkäneellä ja kunnan matkailun yleiskuvaa. Pälkäne on pieni maalaiskunta eteläisellä Pirkanmaalla, minne matkailijoita haastateltavien mukaan houkutteli eniten luonto. Kesällä 2022 kunta järjesti kyselyn Ihana- Pälkäne messujen yhteydessä, jossa pyrittiin selvittämään kunnan muita matkailun vetovoimatekijöitä kuin luonto. Valitettavasti osallistuneiden vastaukset liittyivät läheisesti luontoon, täten kyselyn järjestäjien asettamista tavoitteista jäätin.

Haastateltavat kertoivat, että Pälkäneellä matkailevat ovat suurimmaksi osaksi päivämatkailijoita eli matkailijoita, jotka eivät yövy paikkakunnalla. Heidän määrästään ei ole varsinaisia tilastoja tai ainakaan kovin kattavia. Ainoastaan Sappeen matkailukeskuksen kävijämäärät on tilastoitu paremmin, siellä vierailee reilusti yli 100 000 matkailijaa vuodessa.

Pälkäneen matkailun ongelmaksi kerrottiin markkinointi hankkeiden valitettavan lyhyt elinkaari, koska kunnassa työntekijät vaihtuneet tiuhaan ja tiedot on menetetty henkilöiden mukana. Hankkeet sammuvat muutaman vuoden sisään niiden valmistuttua. Haastateltavat kaipasivat yrittäjien kesken parempaa yhteistyötä ja verkostoitumista kilpailu asetelman sijaan, sillä tämä voisi lisätä vetovoimaa alueelle. Osa haastateltavista katsoi matkailun ongelmaksi vielä sen, että osa kunnan työntekijöistä pitänyt Pälkänettä ja Luopioista erillisinä alueina, mutta haastateltavat kuitenkin totesivat tässä tapahtuneen parannusta viime aikoina. Matkailijoilta saadusta palautteesta käynyt ilmi, että matkailukohteiden sijaintia ja opastusta niihin toivottiin paremmaksi ja selkeämmäksi.

Kysyttäessä haastateltavilta tarvetta majoitus- ja juhlatiloille Pälkäneellä, kaikki olivat sitä mieltä, että Pälkäneellä on liian vähän majoitustiloja ja etenkin aamiaismajoitusta tarjoavia yrityksiä. Majoitustilojen aukiolo ajat katsottiin osassa yrityksissä liian rajallisiksi, että matkailijoilla ei ole riittävästi valinnan varaa valita, koska aukiolo rajoitetaan kesään. Paikkakunnalla on kaksi ympärivuotisesti

avoinna olevaa majoitustiloja aamiaisella tarjoavaa yritystä, Aapiskukko ja Sappeen matkailukeskus. Molempien ongelmana nähtiin se, että ne eivät sovellu 1 ja 2 yön tai pitkän viikonlopun majoittumiseen satunnaisille perhematkailijoille, koska asiakaskohderyhmä on erilainen. Sappeessa majoittujat voimakkaasti laskettelijoita tai pyöräilijöitä, ei muita matkailijoita. Aapiskukolla yöpyjät rekkakuskeja tai muita työmatkalaisia. Aapiskukon ympäristö rauhaton. Levollisemmassa paikassa sijaitsevaa aamiaismajoitusta tarjoavaa yritystä toivottiin paikkakunnalle. Vuokrattavien mökkien määrän haastateltavat totesivat hyväksi Pälkäneellä.

Ämmätsän kartanon soveltavuuden majoituskäyttöön haastateltavat arvioivat hyväksi, sijainti ei noussut ongelmaksi, koska välimatka on sopiva suurista kaupungeista ja lentokentiltä. Lisäksi itäisellä Pälkäneellä ei ole oikeastaan olleenkaan majoitustiloja. Kartanon ympäristöä luonnehdittiin houkuttelevaksi, sillä se huokuu historiaa, jota voi hyödyntää markkinoinnin tarinallistamisessa. Huonemajoituksen aamiaisella eduiksi mainittiin suurempi tuotto kuin pelkän vuokrattavan mökin, koska asiakas ostaa ruoka- ja juomatuotteita sekä mahdollisia lisäpalveluita eikä tuo ruokia kotipaikkakuntansa marketista. Haastateltavien näkemykset erosivat jonkin verran siinä, millainen matkailija löytää Ämmätsään. Osa näki, että satunnainenkin matkailija löytäisi paikkaan ja yöpyisi muutaman yön. Osa oli sitä mieltä, että satunnainen matkailija ei välttämättä löydä, vaan yöpymisen syynä pitää olla jotakin konkreettista aktiviteettia paikassa. Pelkkä luonto ja rauha eivät yksin riitä. Ohjelmallinen lomavietto, teema- ja kurssimatkailu mainittiin kasvavina trendeinä. Ohjelmallisen lomavieton esimerkkinä tuotiin esiin veneen valmistuskurssi, teema- ja kurssimatkailun osalta metsästys, rettiitti ja juhlienvietäminen.

Juhlatilojenkin osalta tarvetta koettiin siksi, että nykyiset varsinkin itäisellä Pälkäneellä, missä Ämmätsä sijaitsee, sijaitsevat juhlatilat ovat kovin kolkkoja ja vaativat paljon somistamista viihtyvyyden saamiseksi. Tilojen käyttökelpoisuus pienemmille ryhmille myös huonohko, pienempiä intiimejä tiloja kaivattiin heidän tarpeisiinsa. Majoituspalvelujen uskottiin antavan lisäarvoa juhlatiloille, koska harvan juhlatilan yhteydessä on niitä varsinkaan itä- Pälkäneellä ja aikatauluihin saisi joustoa. Häiden suhteen kirkkojakin on sopivalla etäisyydellä, Luopioisissa, Vehkajärvellä ja Kuhmalahdella.

Yksi haastateltavista pohti vähän jo pidemmälle kartanon tulevaisuutta ja mietti, että tuleva yritystoiminta kartanolla voisi muodostua useamman yrityksen yhteistyöstä niin kutsutusta ekosysteemistä. Siinä osapuolten kesken toiminnot: majoitus, catering ja ohjelmapalvelut, olisi jaettu ja riskit pienenisivät / yritys. Haastateltava korosti jo aikaisemminkin mainittua kokonaisuuden tarjoamista, se jättäisi enemmän rahaa myös paikkakunnalle. Ekosysteemin ajateltiin avaavan laajemmat mahdollisuudet kokeilla rohkeasti erilaisia tuotteita ja sitä kautta löydettävään parhaat.

Kaikkien haastateltavien kohdalla toistui toiveikkuus siitä, että Kukkian kierros saataisiin vielä tulevaisuudessa herätettyä henkiin ja Ämmänsän kartano voisi jälleen toimia osana kierrosta. Muut kohteet pitäisi löytää, niistä ei tullut ehdotuksia haastateltavilta tässä kohtaa. Yhdellä haastateltavalla oli sen sijaan jo mielessä paikallinen liikennöinti yritys, joka voisi hoitaa kuljetukset. Haastateltavan mukaan yritys olisi kiinnostunut järjestämään matkapaketteja, jotka suuntautuisivat Pälkäneelle.

7.2 Kyselyn tulokset

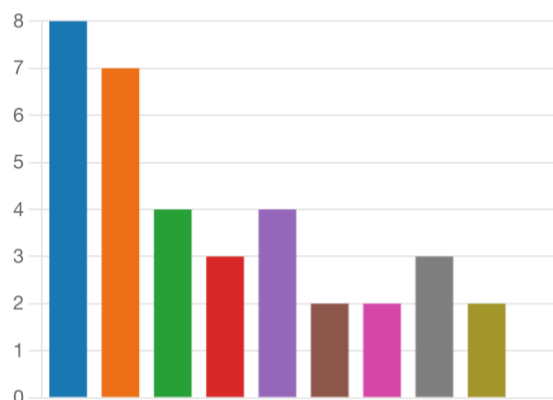
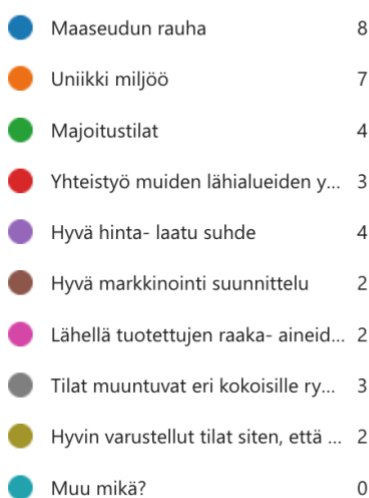
Kyselyyn vastasi 8 yritystä 17, joka on hieman alle 50 % koko määrästä eli ei kovin paljoa. Tulos oli kuitenkin odotettua parempi, koska aluksi osallistuminen kyselyyn vaikutti erittäin huonolta. Kysely sisälsi kaikkiaan 11 kysymystä, sisältäen avoimia- ja suljettuja kysymyksiä. Kysymykset 1–10 olivat pakollisia.

Ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin yritysten liikeideaa, vaikka yritysten pääasiallinen liikeidea olikin jo etukäteen tiedossa. Yrityksethän oli valittu tietyin kriteerein kyselyyn, jotka esiteltiin jo kappaleessa 6.2. Kysymyksellä haettiin mahdollisia yllätyksiä. Vastauksissa toistui tilojen vuokraus erilaisiin käyttötarkoituksiin, kuten juhliin, kokouksiin, lomanviettoon, majoittumiseen ja saunailtoihin yksityis- ja yritysasiakkaille. Muutamilla yrityksillä on oma pitopalvelu.

Kysymyksessä kaksi (kuvio 1) kysyttiin yritysten vetovoimatekijöitä. Vastauksissa eniten korostui maaseudun rauha ja uniikki miljöö. Seuraavaksi eniten vetovoimatekijöiksi vastattiin majoitustilat, hyvä hinta- laatu suhde, yhteistyö muiden lähialueiden yritysten kanssa ja tilojen soveltuvuus erikokoisille ryhmille. Vähemmän vetovoimaan vaikutusta vastaajat kokivat hyvällä markkinoinnin suunnittelulla, lähellä tuotetuilla raaka- aineilla ja tilojen hyvällä varustelulla siten, että juhlien järjestäminen on sujuvaa.

2. Mitkä ovat yrityksenne vetovoimatekijät? Voit valita useita (0 piste)

[Lisätietoja](#)

KUVIO 1. Kysymys kaksi, vetovoimatekijät.

Kysymyksessä kolme kysyttiin mitkä vetovoimatekijät ovat tärkeimmät, jotta maaseudun ja kaupungin vastaavat palvelut erottautuisivat toisistaan. Maaseutu erottautuu eniten vastaajien mielestä kaupungista rauhallisella ympäristöllä ja kauniilla maisemilla. Maaseutu tarjoaa tilaa, juhlien viettämisessä voidaan paremmin hyödyntää myös ulkotiloja kesäisin. Kaupungissa yritysten tilankäyttö on rajoitetumpaa. Tilavuokrat edullisempia maaseudulla. Vastauksissa tuotiin esiin lisäksi, että maaseudun palvelujen pitää saada aikaan asiakkaassa "wau"-efekti. Vastaaja peräänkuulutti erilaisuutta. Yritysten välinen yhteistyö maaseudulla lisää erottautumista hyvällä tavalla maaseudun ja kaupungin välillä.

Kysymyksessä neljä kysyttiin mitä asiakkaat arvostavat maaseudun yrityksissä. Vastauksissa korostui maaseudun hiljaisuus ja luonto, missä naapurit tai

ohikulkijat eivät häiritse. Näiden lisäksi mainittiin palvelu ja sen yksilöllisyys, asiakkaan toiveita ja tarpeita kuunnellaan. Vastauksissa tuotiin esiin lisäksi maaseudun yhteishenki, aitous ja kodin omaisuus sekä se, että juhlien ohjelman osa-alueita voidaan jakaa eri tiloihin. Yrityksillä on tilaa käytettävissä enemmän kuin kaupunki yrityksillä.

Viides kysymys (kuvio 2) koski asiakaskohderyhmää. Suurin asiakasryhmä oli yksityishenkilöt 32 % osuudella. Seuraavina vastauksissa olivat yritykset 24 %, yhdistykset 16 %, kotimaan matkailijat 16 % ja ulkomaan matkailijat 12 %. Kuudennessa kysymyksessä (kuvio 3) kysyttiin löytävätkö asiakkaat maaseudun kohteisiin riittävän hyvin. Vastaajista 50 % oli sitä mieltä, että asiakkaat löytävät tyydyttävästi maaseudun kohteisiin. Vastaajista 38 % oli sitä mieltä, että asiakkaat löytävät hyvin maaseudulle. Kohtalaiseksi löydettävyyden arvioi 13 % vastaajista.

5. Yrityksenne asiakaskohderyhmä? Voit valita useita (0 piste)

[Lisätietoja](#)

● Yksityishenkilöt	8
● Yritykset	6
● Yhdistykset	4
● Kotimaan matkailijat	4
● Ulkomaan matkailijat	3

KUVIO 2. Kysymys viisi, asiakaskohderyhmä.

6. Löytävätkö asiakkaat riittävän hyvin maaseudun kohteisiin? (0 piste)

[Lisätietoja](#)

● Välttävästi	0
● Kohtalaisesti	1
● Tyydyttävästi	4
● Hyvin	3
● Kiitettävästi	0

KUVIO 3. Kysymys kuusi, maaseudun kohteiden löydettävyys.

Seitsemännessä kysymyksessä kysyttiin yritysten näkökulmia siihen, miten maaseudun kohteiden näkyvyyttä ja vetovoimaa voitaisiin parantaa. Useammassa vastauksessa tuotiin esille mainonnan lisääminen ja sen helpottaminen tienvarsilla. Yritysten väliseen yhteistyöhön kaivattiin parannusta ja aktiivisempaa otetta. Kunnan matkailu markkinointiin toivottiin parempaa panostusta, vaikka siinä on tapahtunut muutoksia parempaan suuntaan viime vuosina. Enemminkin palveluita saisi markkinoida lähikuntien asukkaille. Lisäksi nähtiin tarvetta sivustolle, johon olisi selkeästi koottu kaikki alueen palvelut ja niistä olisi vertailtuna samat asiat. Maaseutumatkailun haasteena nostettiin vastauksissa esiin saavutettavuus ja liikkuminen, koska maaseudun kohteisiin harvemmin pääsee julkisilla kulkuneuvoilla. Etäisyyden isompiin keskuksiin pitäisi olla kohtuullinen noin 45 minuuttia. Matkailun näkökulmasta toinen haaste oli se, että seudulta löytyy mielenkiintoisia aktiviteetteja ja lähipalveluita.

Markkinointia tehtyään osa vastaajista oli huomannut, että palveluiden markkinointi ja paikallisen väestön tavoittaminen maaseudulla saattaa olla jopa helpompaa kuin kaupungissa tarjonnan ollessa vähäisempää. Se auttaa erottautumaan ja tieto palveluista liikkuu paikallisissa markkinointikanavissa sekä puskaradiossa hyvin. Tärkeimpänä pidettiin kuitenkin markkinoinnissa sitä, että yritys löytää oman asiakaskohderyhmänsä ja kohdistaa markkinoinnin heihin. Sosiaalisen median kohdennetut ryhmät ja messut ovat tässä oivallinen apu. Tärkeää on myös rakentaa oma palvelukokonaisuus vastaamaan asiakkaan tarpeisiin, jotta juhlien järjestäminen on helppoa riippumatta siitä, sijaitseeko

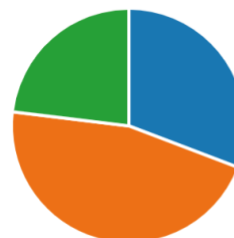
juhlapaikka maaseudulla vai kaupungissa. Paikkakunnan muilla vetovoimatekijöillä juhla- tai kokousasiakkaille ei nähty niin suurta merkitystä kuin matkailijalle. Juhlat ja kokoukset kun ovat kestoltaan yleensä 1–2 päivää.

Kysymyksessä kahdeksan (kuvio 4) kysyttiin näkevätkö vastaajat lisätarvetta yrityksensä sijaintikunnassa tai lähialueilla juhla-, majoitus- ja/ tai kurssitiloille. Kysymyksessä yhdeksän kysyttiin perusteluja, miksi kokee tarvetta tai ei koe tarvetta kyseisille tiloille. Vastaajista 46 % näki tarvetta majoitustiloille etenkin kesäaikana, koska silloin kysyntä ylittää tarjonnan. Talvikaudella pienillä paikkakunnilla kysyntä hiljaisempaa. Juhltiloille tarvetta koki 31 % vastaajista. Tarvetta juhlatiloille koettiin kesällä ja talvella. Vastaajista 23 % näki tarvetta kurssitiloille, mutta tulos on osittain vääristynyt. Kysymyksen kahdeksan vastaus vaihtoehdoissa ei ollut valittavana vaihtoehtoa: ei tarvetta kyseisille tiloille. Kysymyksen yhdeksän perusteluissa vastaajat toivat esiin, että eivät näe tarvetta millekään kyseisistä tiloista, koska nykyisillekään ei ole riittävästi asiakkaita. Olivat kuitenkin kysymyksen asettelun vuoksi valinneet kurssitilat.

8. Olisiko yrityksenne sijaintikunnassa tai lähialueilla lisätarvetta juhla-, kurssi- ja /tai majoitustiloille? (0 piste)
Voit valita useita

[Lisätietoja](#)

● Juhltiloille	4
● Majoitustiloille	6
● Kurssien pito paikalle	3

KUVIO 4. Kysymys kahdeksan, lisätarve erilaisille tiloille.

Kysymyksessä kymmenen (kuvio 5) tiedusteltiin, onko yrityksillä majoitustiloja. Vastaajista 87,5 % oli majoitustiloja ja 12,5 % ei ollut. Useimmalla vastaajista majoitustilojen lisäksi oli myös juhlatiloja tai niitä sijaitti lähietäisyydellä. Kysymyksessä yksitoista kysyttiin, millaisia majoitustiloja yrityksillä on, jos oli edelliseen kysymykseen vastannut kyllä. Lisäksi tiedusteltiin ovatko vastaajat kokeneet majoitustilat hyödyllisiksi juhlatilojen yhteydessä. Kaikkien vastaajien kokemus oli, että majoitustiloista on hyötyä juhlatilojen yhteydessä, kun asiakkaat

voivat jäädä yöksi juhlapaikalle. Vastaajista yhdellä oli tarjolla tilauksesta majoitusta aamiaisella. Muilla vastaajilla huone- ja mökkimajoitusta ilman aamiaispalvelua.

10. Onko yrityksellänne majoitustiloja? (0 piste)

[Lisätietoja](#)

● Kyllä	7
● Ei	1

KUVIO 5. Kysymys kymmenen, majoitustilat.

7.3 Johtopäätökset tuloksista

Haastattelujen ja kyselyn tulokset antavat tietoa matkailun yleiskuvasta Pälkäneellä. Tulokset sisältävät tietoa mitkä asiat kaipaivat parannusta ja mitkä ovat hyvin. Työn tarkoitukseen ja tavoitteeseen saadaan niistä myös informaatiota, jota voidaan hyödyntää Ämmätsän kartanon tulevien toimintojen suunnittelussa. Tämän suhteen tulokset ovat positiivisia, koska kunnassa on tarvetta sen suuntaisille matkailupalveluille, joita on mietitty Ämmätsään. Varsinkin itä- Pälkäneen kehittäminen ja elävöittäminen koetaan tärkeäksi. Tällöin saataisiin palvelukarttaan tasapainoa, kun palveluita olisi nykyistä tasaisemmin koko kunnan alueella. Tulokset vahvistavat lisäksi omia ajatuksia. Haastattelujen ja kyselyn tulokset ovat samassa linjassa, joka on hyvä asia.

Matkailun vetovoimaa pitäisi saada laajemmaksi Pälkäneellä ja muissa sen lähikunnissa, että se ei vain rajoittuisi maaseudun rauhaan ja luontoon. Ne eivät riitä yksinään, vaikka asiakkaat niitä arvostavat. Kaupunkien läheisyydestä mahdollista löytää niitä myös. Maaseudun erottautumista kaupungista täytyisi kasvattaa, jotta ihmiset kiinnostuisivat vielä enemmän maaseudun kohteista ja ajaisivat niiden vuoksi kauemmaksi. Asiakkaille täytyisi pyrkiä tarjoamaan ahaa-elämyksiä ja jotakin omaperäistä. Se voisi olla ruokaa, aktiviteetteja, ohjelmaa,

kiertomatkoja ja uniikkeja majoitusvaihtoehtoja. Ja nämä kiedottuna tarinoiden ympärille. Ihmisiä kiinnostaa tarinat kylistä, rakennuksista ja henkilöistä. Ohjelmalliseen- ja teemamatkailuun kannattaisi panostaa, silloin saadaan laajempi paketti myytyä asiakkaille ja heillä on useampia syitä valita maaseudun kohde kaupungin kohteen sijaan.

Yksi tärkeimmistä seikoista olisi yrittäjien välisen yhteistyön laajentaminen nykyisestä, että liikaa yrittäjät puurtavat yksin. Tänä päivänä verkostoituminen on avain asemassa. Se avaa uusia mahdollisuuksia yrityksille ja niiden välille, kun ammattitaitoa ja tietoja jaetaan. Jokaiselle yrittäjälle jäisi enemmän aikaa keskittyä omiin vahvuuksiinsa, kun kaikkea ei tarvitsisi tehdä yksin. Muita yrittäjiä ei saisi kokea vain kilpailijoina. Useamman yrityksen joukolla on vahvemmat hartiatkin kantaa vastuuta. Yhteistyöllä varmasti olisi heijastusta kunnan vetovoimaankin. Lisäksi Pälkäneellä olisi aika päästää irti kunnan vanhoista rajoista, kuntaliitoksesta reippaasti yli 10 vuotta!

Majoitustilojen tarve on tulosten perusteella varsin korkea, koska käyttöä olisi enemmän mitä pystytään tarjoamaan nykyisellä kapasiteetilla. Kunnasta puuttuu majoituspaikka, joka tarjoaisi aamiaista ja huonemajoitusta. Ongelmana on vain sesongin painottuminen kesään. Uusien ja nykyisten matkailuyrittäjien Pälkäneellä tulisi pohtia kuinka sesonkia saisi pidennettyä syksyyn. Hyvin varustellulle ja nykyisistä erottuvalle juhlatilalle myös tarvetta, jos vielä tämä pystyttäisiin yhdistämään saman katonalle majoituksen kanssa, niin olisi plussaa. Osa nykyisistä juhlatiloista ei vastaa asiakkaiden tarpeisiin ja juhlien järjestäminen verrattain hankalaa. Erilaisten ohjelmallisten lomavietto aktiviteettien tiloillekin olisi tulosten mukaan kysyntää.

Matkailun markkinoinnilla on myös vaikutusta kohteiden vetovoiman ja näkyvyyden lisäämisessä, mitä tulokset peräänkuuluttavat. Parannettavaa on yritysten omassa markkinoinnissa kuin kuntienkin matkailu markkinoinnissa. Pälkäneen tulisi päästä Tampereen kaupunkiseudun imuun ja hyödyntää sijaintinsa sen läheisyydessä paremmin. Mahdolliset matkailuhankkeet yhteistyössä muiden kuntien kanssa, jotka kuuluvat kaupunkiseutuun, saattaisivat auttaa. Toivottavasti tulevaisuudessa näitä matkailuhankkeita pystyttäisiin hyödyntämään paremmin sen sijaan, että työ valuu hukkaan.

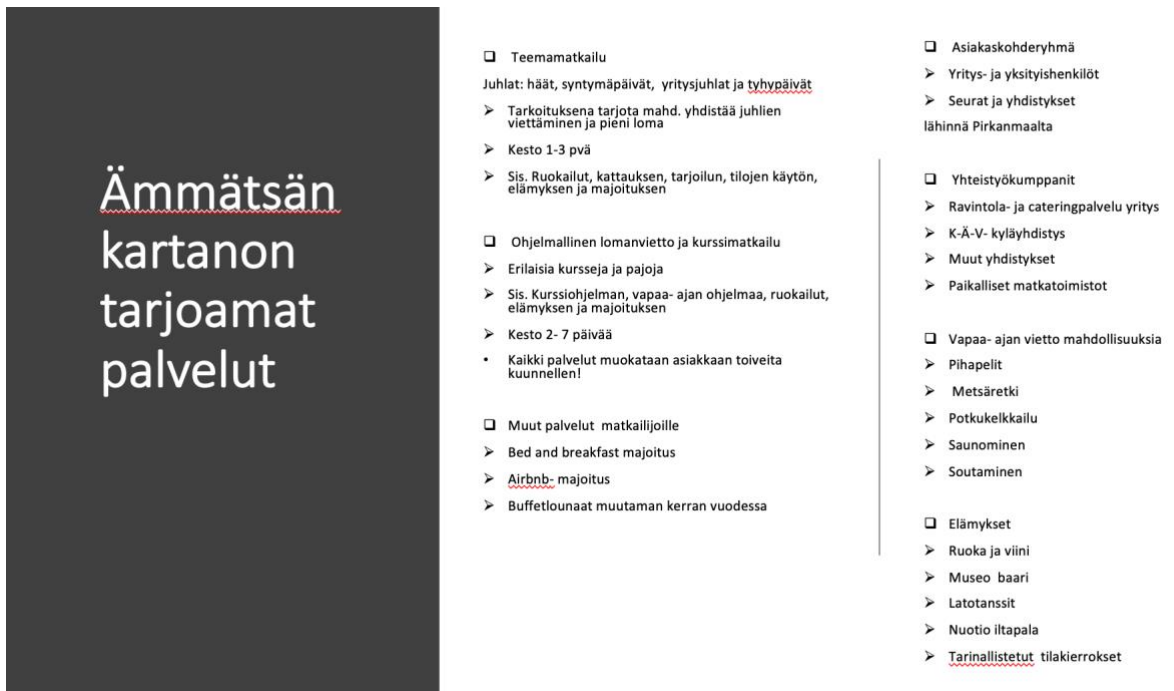
Matkailukohteista kertoviin sivustoihin kaivataan tuloksissa selkeyttä ja yhtenäistä linjaa. Voisiko Pirkanmaan Matkailu ry ja Pirkanmaan kunnat yhteistyössä muokata olemassa olevia matkailusivustoja palvelemaan asiakkaita entistä paremmin, jos tällaista ei ole jo tehty. Kuitenkin niin, että jokaisen kunnan omaleimaisuus säilyy.

Yritysten omassa markkinoinnissa tärkeää on panostaa omaan asiakaskohderyhmään sekä ylläpitää tiedot ajan tasalla ja päivittää sosiaalisen median kanavia säännöllisesti. Mikään ei estä tekemästä markkinointiyhteistyötä muiden kanssa. Paikallisten asukkaiden tavoittamiseen kannattaisi kiinnittää myös huomiota, koska monesti paikalliset asukkaat vähättelevät oman kunnan palveluita ja hakevat niitä kauempaa. Paikallisten asukkaiden tavoittamisen keinot voisivat löytyä osittain perinteisimmilläkin keinoin, eikä vain digitaalisesti.

8 ÄMMÄTSÄN KARTANON TULEVAISUUS

8.1 Ehdotus Ämmätsän Kartanon yritystoiminnasta

Ämmätsän kartano tarjoaisi majoitus- ja ravintolapalveluja, juhla- ja cateringpalveluja tilauksesta sekä vuokraisi tilojaan erilaisiin tilaisuuksiin ainutlaatuisessa kartanomiljöössä. Pääteemoina toiminnassa teema- ja kurssimatkailu sekä ohjelmallinen lomanvietto (kuva 5). Asiakkaat voisivat yhdistää käyntiinsä mm. juhlien- ja vapaa- ajan viettoa. Yritys erottuisi muista monipuolisuudellaan, koska samanlaista yritystä ei alueelta löydy. Asiakaskohderyhmänä pirkanmaalaiset yritykset ja yksityishenkilöt. Toiminnasta vastaisi kartano ja sen yhteistyökumppanit, kartano ei suunnittelisi ja operoisi toimintaansa yksin. Kartanon omistajat huolehtisivat majoitustoiminnasta, kiinteistöjen kunnossapidosta, etsisi yhteistyökumppaneita ja esittelisi tilaa asiakkaille. Ravintola- ja cateringpalveluista vastaisi siihen valittu yritys. Muut yhteistyökumppanit toimisivat kurssiohjelmien järjestäjinä. Ne olisivat pitkälti paikallisia tahoja, koska kartano haluaa tuoda mahdollisimman paljon esille pälkäneläistä osaamista.

Ämmätsän kartanon tarjoamat palvelut

- Teemamatkailu
 - Juhlat: häät, syntymäpäivät, yritysjuhlat ja tyhyypäivät
 - Tarkoituksena tarjota mahdollista yhdistää juhlien viettäminen ja pieni loma
 - Kesto 1-3 päivää
 - Sis. Ruokailut, kattauksen, tarjoilun, tilojen käytön, elämyksen ja majoituksen
- Ohjelmallinen lomanvietto ja kurssimatkailu
 - Erilaisia kursseja ja pajoja
 - Sis. Kurssiohjelman, vapaa-ajan ohjelmaa, ruokailut, elämyksen ja majoituksen
 - Kesto 2-7 päivää
 - Kaikki palvelut muokataan asiakkaan toiveita kuunnellen!
- Muut palvelut matkailijoille
 - Bed and breakfast majoitus
 - Airbnb-majoitus
 - Buffetlounaat muutaman kerran vuodessa
- Asiakaskohderyhmä
 - Yritys- ja yksityishenkilöt
 - Seurat ja yhdistykset lähinnä Pirkanmaalta
- Yhteistyökumppanit
 - Ravintola- ja cateringpalvelu yritys
 - K-Ä-V- kyläyhdistys
 - Muut yhdistykset
 - Paikalliset matkatoimistot
- Vapaa-ajan vietto mahdollisuuksien mukaan
 - Pihapelit
 - Metsäretki
 - Potkukelkkailu
 - Saunominen
 - Soutaminen
- Elämykset
 - Ruoka ja viini
 - Museon baari
 - Latotanssit
 - Nuotio iltapala
 - Tarinallistetut tilakierrokset

KUVA 5. Ämmätsän kartanon tarjoamat palvelut.

Teemamatkailijat järjestäisivät esimerkiksi syntymäpäivät tai häät kartanossa. He vuokraisivat tilat, ostaisivat ruoat ja niiden tarjoilun talon cateringpalvelulta, majoittuisivat ja vielä voisivat viettää hetken juhlien jälkeen vapaa- aikaa paikassa. Hääjuhla kokonaisuus voisi olla, vaikka näin: vihkiminen Luopioisten kirkossa tai kartanon piha-alueella. Ruokailu päärakennuksessa tai kesällä piharakennuksessa ja hääohjelmaa. Tutustuminen kartanon historiaan opastetusti tai itsenäisesti sekä kotimuseoon. Tanssit kartanon ladossa. Yöpymään päärakennuksen yläkertaan. Aamulla maukas aamiainen kartanon takaterassilla ja ulkoilua lähialueilla. Tämä häävieraidenkin käytettävissä!

Kurssimatkailijat osallistuisivat kartanon yhteistyökumppaneiden järjestämille kursseille, joissa aiheina mm. oma hyvinvointi, perinneruoka, maalaaminen tai metsästys. Kurssien teorialuennot järjestettäisiin kartanon päärakennuksen kokoushuoneessa ja käytännön osuudet kartanon piharakennuksissa tai lähialueilla. Kurssin järjestäjästä riippuen ohjelmaa voisi olla myös naapurikylissä. Ruokailut ja yöpyminen järjestettäisiin samoin kuin juhlien kohdalla. Päivien muu ohjelma koostuisi viiniesittelyistä, saunomisesta, potkukelkkailusta järvenjäällä tai pihapelien pelaamisesta. Kurssit kestäisivät 2–3 päivää. Lisäksi lapsille ja nuorille järjestettävät leirit voisivat olla mahdollisia. Leirien ohjelma rakentuisi aktiviteeteista, jossa irrottauduttaisiin digilaitteista hetkeksi ja toimittaisiin mahdollisimman paljon käytännön tehtäviä tehden ja liikkuen. Leireille osallistuminen tehtäisiin mahdolliseksi kaikille lapsille ja nuorille perheen taloudellisesta tilanteesta riippumatta.

Ohjelmallinen lomanvietto sen sijaan olisi hieman isompi kokonaisuus, joka kestäisi jopa viikon. Aiheina veneen rakennus tai perinne rakentaminen eli tällöin osallistujat pääsisivät tutustumaan ja tekemään käytännössä esimerkiksi veneen. Majoitus ja ruokailut kartanolla, rakentaminen kartanon vanhassa navetassa ja lisäksi elämyksellistä ohjelmaa muutamana iltana. Rantasaunan leppeät löylyt tai iltapala nuotiolla metsässä.

Muita järjestettäviä tilaisuuksia voisivat olla yhteislauluillat, pihakonsertit, taidenäyttelyt, suunnistusharjoitukset, avoimien ovien päivät ja buffetlounaat tiettyinä ajankohtina vuodessa yksittäisille asiakkaille. Myös majoitustoimintaa

voitaisiin kokeilla bed & breakfast konseptin mukaisesti, joka mahdollistaisi yksittäistenkin matkailijoiden yöpymisen kartanolla.

Lähdettäessä rakentamaan tällaista liiketoimintaa on siinä paljon mahdollisuuksia, mutta myös uhkia (taulukko 2). Tärkeää on onnistua luomaan sellainen palvelukokonaisuus, joka saa ihmiset liikkeelle ja kiinnostumaan maaseutumatkailusta. Markkinoinnin tulee onnistua, jotta se tavoittaa asiakaskohderyhmän. Yhteistyökumppanit pitää löytää. Se on suuri etu, että rakennuskanta on jo valmiina. Ne vain tarvitsevat kunnostusta, se on toki suuri investointi. Kaikki globaalit uhat täytyy ottaa huomioon. Viimeiset vuodet ovat näyttäneet, että mitä vaan voi tapahtua lyhyessä ajassa.

TAULUKKO 2. Swot- analyysi.

<p>Sisäiset</p> <p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ammattitaitoinen henkilökunta • Monipuoliset palvelut • Yhteistyöllä palveluja • Kartanomiljö • Sijainti • Tila avoinna ympäri vuoden • Eevan tekemä työ maaseutumatkailun hyväksi 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asiakaskuntaa ei löydy, markkinointi ei tavoita heitä • Yhteistyökumppaneita ei saada • Sijainti • Rakennuksien remontointi kallista • Yritys ei erottaudu muista
<p>Ulkoiset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lähiympäristössä ei ole vastaavanlaista yritystä • Yritys toisi itä-Pätkäneelle matkailupalveluja • Pirkanmaalla paljon asukkaita • Kotimaan matkailu suosiossa 	<ul style="list-style-type: none"> • Pälkäneen kehityksen painopiste läntisellä Pälkäneellä • Kotimaan matkailun suosio laskee • Inflaatio • Pandemia • Sota

Tässä luvussa kuvattujen palvelujen lisäksi kartanon voi vuokrata yhtä sen rantasaunoista kesämökki käyttöön. Rantasauna sijaitsee omissa rauhassaan niemen kärjessä, mutta sieltä on kävelymatka kartanolle. Rantasauna koostuu isosta tuvasta, makuutiloista ja saunasta. Rantasaunan varustelu on kattava ja siellä on tehty pientä remonttia vuonna 2021, joten lomanvietto on helppoa. Palvelu kokonaisuutta voidaan muokata sitä mukaa, kun ideoita syntyy ja kokeilemalla löytää parhaat. Kurssiaiheitakin löytyy todennäköisesti enemmän kuin tässä työssä mainitut.

8.2 Ämmätsän kartanon vetovoimatekijät

Ämmätsän kartanon palveluiden vetovoimatekijöinä on monipuolisuus yksityis- ja yritysasiakkaille: yksityisasiakkaat voivat tulla viettämään syntymäpäiviä, häitä ja muita perhejuhlia. Yritysasiakkaat puolestaan koulutuksia, kursseja, yritysjuhlia, kokouksia ja tyhypäiviä. Majoitustilat tuovat edellä mainittujen tilaisuuksien järjestämiseen lisäarvoa, koska silloin asiakas saa kokonaisvaltaisen paketin: juhlatilan /kurssitilan, tarjoilut ja majoituksen aamiaisella. Vieraat voivat juhlia kaikessa rauhassa miettimättä kotiinlähtöä. Ennako- ja lopputöiden tekeminen, esimerkiksi hääkoristeluiden laitto, helpottuu asiakkaan näkökulmasta, kun tilalla voi olla yötä. Majoitustilojen ansiosta pidempienkin yritystilaisuuksien viettäminen on mahdollista eli viikon mittaisen kurssin järjestäminen onnistuu kartanolla mainiosti. Juhlien ja muiden tilaisuuksien läpiviennin hoitaa ammattitaitoinen ja palveluhenkinen henkilökunta, joka koostuu kartanon omasta väestä ja heidän yhteistyökumppaneistaan. He ottavat mielellään vastaan asiakkaiden omia toiveita ja räätälöivät näistä kokonaisuuksia. Toista näin monipuolista juhla- ja majoitustilaa ei alueelta tai lähiympäristöstä löydy. Ämmätsän kartano erottuu kilpailukykyisenä ja tasokkaana paikkana.

Vetovoimaa lisää elämykset: mahdollisuus saunaan rantasaunan löylyissä kurssipäivän tai muun aktiviteetin päätteeksi. Yöpyminen kartanon yläkerran viihtyisissä huoneissa. Kesäaikana majoittuminen mahdollista myös ulos sijoitettavissa majoitustiloissa, jotka ovat siirrettäviä. Näitä voi sijoittaa aivan rannan tuntumaan. Matkailijalla on mahdollisuus ostaa lasi hyvää viiniä tai olutta kartanon museo baarista sekä pyörähtää latotansseissa. Tarinallistettu tilakierros vie asiakkaan matkalle tilan historiaan ja sen asukkaisiin. Poiketen Hannan maailman ympäri matkalla ja Brynolfin työmatkoilla Japanissa.

Liikeidean ydin on kokonaisuuksien ja elämyksien tarjoaminen asiakkaille: tästä on kaksi eri variaatiota. Ämmätsän kartanolla tapahtuu kaikki toiminta: majoitus, aktiviteetti ja ruokailu tai niin, että kartanolla tapahtuu vain osa toiminnasta ja muissa paikallisissa yrityksissä muut. Lopputulos on kuitenkin molemmissa sama siten, että asiakas saa kokonaisuuden ja pystyy varaamaan kaiken samasta paikasta. Kokonaisuuksia myymällä sijaintikaan ei muodostu ongelmalliseksi asiakkaalle, koska kaikki asiakkaan tarvitsema tapahtuu kartanolla tai sen

lähiympäristössä. Näin pyritään parantamaan kohteen saavutettavuutta, koska Ämmätsän kylässä kartanon pihapiirin ja luonnon lisäksi ei ole muuta nähtävää.

Tilaisuuksien ruokatarjoilujen ja majoittujien aamiaisten valmistamisesta ja tarjoilusta vastaa cateringyritys, joka toimii kartanon tiloissa. Asiakkaan ei tarvitse erikseen etsiä pitopalvelua. Ruokien valmistuksessa käytetään ajan hengen mukaisesti suomalaisia raaka- aineita ja pidetään tinkimättömästi kiinni ruoan mausta, kuten jo Kukkian kierroksen aikana Eeva teki. Hämäläinen perinneruoka on punaisena lankana kaikissa menuissa. Kartanolla on anniskeluoikeudet, koska halutaan mahdollistaa asiakkaalle tilaisuus ostaa ruoan yhteyteen tai muuten nautittavaksi hyviä viinejä, oluita ja siidereitä. Tästä saadaan myös lisämyyntiä. Juomavalikoima koostuu pitkälti Pirkanmaalaisten viinitilojen ja panimoiden tuotteista, koska ruoatkin ovat suomalaisista raaka- aineista niin kokonaisuuteen sopii hyvin suomalaiset juomat.

Ämmätsän kartanon sijainti voi aluetta tuntemattomalle aluksi tuntua syrjäiseltä, mutta sitä se ei ole. Ämmätsään on tunnin ajomatka Tampereelta ja Hämeenlinnasta. Alue on vielä saavutettavissa kohtuullisen matkan päästä Lahdesta, Jyväskylästä ja Helsingistä. Näillä alueilla asuu valtavasti ihmisiä, yksin Pirkanmaalla yli puoli miljoonaa. Sijainti maaseudun rauhassa takaa rauhallisen ympäristön, missä muut asiakkaat tai ihmiset eivät häiritse, vaan voi viettää aikaa oman porukan tai perheen kesken. Liikenteen melusta ei aiheudu haittaa, voi kuunnella esimerkiksi kuikkien ja joutsenten ääntä järveltä takaterassilla tai mennä metsätielle kävelemään. Mitä sinfoniaa se onkaan korville! Nykyään ihmisten arki on kiireistä ja ei kunnolla ehditä rauhoittua. Ihmiset arvostavat paikkoja missä voi päästää kunnolla irti arjen asioista ja nollata ajatuksia. Parin viime vuoden tapahtumat ovat saaneet ihmiset katsomaan ihan uudesta perspektiivistä kotimaan matkailukohteita eikä ainoastaan ulkomaiden lomakohteita. Kotimaan matkailu on nostanut kovasti suosiotaan.

Ainutlaatuisuuden arvoa lisää paikan historiallinen ja uniikki miljöö rakennuksineen ja piha-alueineen, toista samanlaista ei ole missään. Se jo houkuttelee tulemaan paikkaan. Kartanon päärakennuksesta on mainintoja jo 1600- luvulta ja sitä on laajennettu vuonna 1929. Kartanon päärakennuksen irtaimisto on täynnä eri tyyli-suuntien huonekaluja: rokokoota, barokkia,

biedermaieria ja kustavilaisuutta. Vahvasti ovat esillä myös edelliset sukupolvet, tauluissa ja muussa esineistössä. Matkailua höystettynä ripauksella elämyksellisyyttä! Kartanon tilat ovat monikäyttöiset ja soveltuvat eri kokoisille ryhmille 10–100 henkeä. Kartanon tilat taipuvat juhlien lisäksi kurssien viettopaikaksi, koska entiset navetta rakennukset soveltuvat verstaas/ paja käyttöön ja päärakennuksen kokoushuone kokouksien tai teorialuentojen pitämiseen.

Ämmätsän kartano haluaa olla mukana lisäämässä Pälkäneelle suuntautuvan matkailun vetovoimaa, koska se näkee siinä potentiaalia ja pyrkii edistämään maaseudun elinvoimaisuutta. Tästä johtuen kartano ei toimi ja tuota kaikkia palveluja yksin, sen sijaan tehdään yhteistyötä muiden paikallisten yrittäjien kanssa ja verkostoidutaan kilpailun sijaan. Tällöin useampi toimija jakaa vastuuta, saa myyntiä ja näkyvyyttä markkinoinnissa. Kartanon palvelut ovat asiakkaiden käytettävissä ympäri vuoden eikä niitä ole rajoitettu vain kesäkauteen. Tällöin asiakkaalla on enemmän liikkumavaraa aikataulujen kanssa.

9 POHDINTA

Tämä opinnäytetyö prosessi lähti aidosta kiinnostuksesta aihetta kohtaan ja mielenkiinnosta perustaa oma matkailualan yritys tulevaisuudessa maaseudulle. Prosessin aikana tutustuttiin aikaisempaa enemmän Ämmätsän kartanon historiaan, vaikka kohde olikin tuttu. Tietoisuus Pälkäneen matkailusta lisääntyi ja tutuksi tuli henkilöitä, joiden ammattitaitoa ja tietoja voidaan ehkä hyödyntää jatkossakin. Pälkäneellä jo olemassa olevat juhla- ja majoitustilat tulivat kanssa hieman tutummiksi, koska joidenkin olemassaoloa ei tiedetty.

Tutkimustulokset olivat juhla- ja majoitustilojen lisätarpeen suhteen positiivisempia kuin odotettiin. Tähän tutkimukseen lähdettiin matalin odotuksin. Haastateltavien kiinnostus ja kannustus yritystoiminnan perustamisesta Ämmätsään yllätti kovasti. Sijainti ei esimerkiksi noussut mitenkään suureksi ongelmaksi, mitä pelättiin. Hyvä puoli sijainnin suhteen oli se, että jo olemassa olevat yritykset sijaitsevat eri puolella kuntaa kuin Ämmätsä. Tuloksista voidaan myös tarkastella, mitkä ovat maaseutumatkailun vahvuudet ja haasteet. Niitä kannattaa miettiä uutta yritystoimintaa luodessa, jotta saa luotua jotakin oikeasti erottuvaa. Työn tavoitteet täyttyivät melko hyvin ja tuloksia voidaan hyödyntää pohjana Ämmätsän kartanon yritystoiminnan suunnittelussa.

Aina kuitenkin löytyy parannettavaa. Kyselytutkimuksen vastausten määrä jäi alhaiseksi, siihen olisi kaivannut lisää vastauksia. Ehkä osa yrityksistä kokee kyselyt ärsyttävinä ja jättävät vastaamatta. Joidenkin kysymysten asettelua olisi pitänyt muokata hieman toisenlaiseksi. Lisäksi olisi kaivannut, että vastaajat olisivat käyttäneet vastausvaihtoehtoa ”muuta mitä” myös, näin vastauksiin olisi saattanut saada monimuotoisuutta. Haasteita loi myös työnrajaus, joten kyselyä ei voinut lähettää mihin tahansa. Jonkin verran jäi pohdittamaan olisiko aihetta voinut tutkia vielä muilla tavoin mitä nyt tehtiin. Kokonaisuutena kuitenkin prosessi antoi hyvää lisäinspiraation lähteä tästä seuraaviin vaiheisiin.

LÄHTEET

About ruraltour. 2021. European Federation of Rural Tourism. Verkkosivu. Viitattu 2.12.2022. <https://www.ruraltour.eu/about>

Aitoon Honkala. 2019. Tapahtumat ja juhlatilat. Verkkosivu. Viitattu 31.10.2022. <http://aitoo.fi/honkala/>

Business Tampere. N.d. Municipalities in the Tampere region. Verkkosivu. Viitattu 15.10.2022. <https://businesstampere.com/business-environment/tampere-region-2/municipalities/>

Camb Finlake. N.d. Löydä puhdas Suomi. Verkkosivu. Viitattu 31.10.2022. <http://www.camp-finlake.com/>

Epaalan Anselmi. 2022. Juhlatalo ja ulkotalli. Verkkosivu. Viitattu 31.10.2022. <https://epaalananselmi.fi/tilat/>

Finland. 2021. European Federation of Rural Tourism. Verkkosivu. Viitattu 2.12.2022. <https://www.ruraltour.eu/countries/finland>

Gardberg, C. filosofian tohtori. 2014. Someron historialliset kartanot. Verkkosivu. Viitattu 5.10.2022. <https://www.kimalankartano.com/mika-on-kartano>

Haikonen, I. & Teräväinen, E. 2006. Karttanon mailla: Sätäreitä ja rälssimiehiä. Helsinki: Genimap.

Helminen, V., Nurmio, K., Rehunen, A., Ristimäki, M., Oinonen, K., Tiitu, M., Kotavaara, O., Antikainen, H. & Rusanen, J. 2014. Kaupunki- maaseutu alueluokitus. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 25/ 2014. Verkkosivu. Viitattu 14.10.2022. <http://hdl.handle.net/10138/135861>

Hiltunen, L. N.d. Jyväskylän yliopisto. Verkkosivu. Viitattu 5.12.2022. <http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/kyselytutkimus2.pdf>

Jänkälä, S. 2019. Matkailu. Toimialaraportti kevät 2019. Työ- ja elinkeinoministeriö ja ELY- keskus. Verkkosivu. Viitattu 29.9.2022. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-390-0>

Jääskeläinen, S., Rasilainen, R. & Sorsa, A. 2020. Parasta Suomessa: Maamme 300 kiinnostavinta matkakohdetta. Ensimmäinen painos. Helsinki: Valitut palat/ CIL Suomi Oy.

Kotimaa tutuksi. N.d. Suomen kartanot tutustuttavat menneisiin aikoihin. Verkkosivu. Viitattu 5.10.2022. <https://kotimaatutuksi.fi/nahtavyidet-ja-kulttuuri/suomen-kartanot/>

Kukkian keidas. 2022. Kukkian keidas Oy. Verkkosivu. Viitattu 15.11.2022. <https://www.kukkiankeidas.fi/>

Kyllön huvilat. N.d. Visit Pälkäne. Verkkosivu. Viitattu 2.11.2022
<https://visitpalkane.fi/kohde?destination=24978108880782293>

Laine, K., Mattila, A. & Valkama, O. 2020. Kynnärö, Ämmätsä ja Vahdermetsä: Kyläelämää Luopioisissa. Tampere: Laine Kari.

Laukon kartano. N.d. Laukon kartano historia. Verkkosivu. Viitattu 6.10.2022.
<https://www.laukonkartano.fi/laukko/>

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto. N.d. Maaseudun monipuolinen yrittäjyys. Verkkosivu. Viitattu 1.10.2022. <https://www.mtk.fi/maaseudun-monipuolinen-yrittajyys>

Maaseudun tulevaisuus. 2013. 95 prosenttia Suomen pinta- alasta on maaseutua. Maaseudun tulevaisuus 13.6.2013. Verkkosivu. Viitattu 14.10. 2022.
<https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/maatalous/70d44a82-9203-58fb-b65e-13026fd66464>

Mikkola. N.d. Seuratalo. Verkkosivu. Viitattu 31.10.2022.
<https://www.kulttuurimikkola.fi/palvelut/kuntainfo/seuratalo/>

Mäkelä, S. elinvoimajohtaja. 2022. Haastattelu 30.9. 2022. Teams- puhelu.

Näpäri, L. 2017. Haastattelun lajityypit. Spoken 12.4.2017. Viitattu 28.11.2022.
<https://spoken.fi/2180/>

Pirkanmaan liitto. N.d. Tietoa Pirkanmaasta. Verkkosivu. Viitattu 15.10.2022.
<https://www.pirkanmaa.fi/tietoa-pirkanmaasta/>

Pälkäne kulttuurireitit. 2020. Pälkäneen kunta. Verkkosivu. Viitattu 30.9.2022.
https://visitpalkane.fi/images/palkane_kulttuurireitit_web.pdf

Pälkäneen kulttuuri reitit. N.d. Visit Pälkäne. Verkkosivu. Viitattu 30.9.2022.
<https://visitpalkane.fi/nae-ja-koe/palkaneen-kulttuurireitit>

Pälkäneen kunta. N.d. Nuijantalo. Verkkosivu. Viitattu 31.10.2022.
<https://www.palkane.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/vuokrattavat-tilat/nuijantalo>

Rautahovi. N.d. Tervetuloa rautahovin kotisivuille. Verkkosivu. Viitattu 31.10.2022. <https://www.rautahovi.fi/1>

Ruokaa ja herkkuja läheltä. N.d. Visit Tampere. Verkkosivu. Viitattu 26.10.2022.
<https://visittampere.fi/artikkelit/ruokaa-ja-herkkuja-lahelta/>

Rönnvikin viinitila. N.d. Helli aistejasi Rönnvikin viinitilalla Pälkäneellä. Verkkosivu. Viitattu 31.10.2022. <https://www.ronnvik.com/>

Salonen, J. 2014. Herääkö Kukkian kierros uuteen kukoistukseen? Sydän-Hämeen lehti 2.6.2014. Viitattu 27.9.2022. <https://shl.fi/2014/06/02/heraako-kukkian-kierros-uuteen-kukoistukseen/>

Salonen, J. 2014. Ämmätsän pitopöydällä oli legendaarinen maine. Sydän-Hämeen lehti 23.11.2014. Viitattu 3.10.2022. <https://shl.fi/2014/11/23/ammatsan-pitopoydalla-oli-legendaarinen-maine/>

Tampereen Tarina. N.d. Visit Tampere. Verkkosivu. Viitattu 16.10.2022. <https://visittampere.fi/info/tampereen-tarina/>

Tertin kartano. N.d. Kahvila & hotelli Mikkelissä- ainutlaatuinen matkailukohde. Verkkosivu. Viitattu 12.10.2022. <https://tertinkartano.fi/>

Tiirakari, L. & Kärki, M. 2013. Kartanokierros. 3. korj. ja uud. p. Somerniemi: Oy Amanita Ltd.

Tuohino, A. 2017. Maaseutumatkailu. Teoksessa Edelheim, J & Ilola, H. (toim.) Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Lapland University Press. Verkkosivu. Viitattu 29.9.2022. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-310-952-0>

University of North Georgia. 2022. Tips for a successfull interview. Verkkosivu. Viitattu 2.12.2022. <https://ung.edu/career-services/online-career-resources/interview-well/tips-for-a-successful-interview.php>

Uotilan edustushuvilat ja lomamökit. 2015. Verkkosivu. Viitattu 4.11.2022. <http://www.uotilaloma.fi/>

Vainio, M. 2015. Seniorit ihastuivat kartanoiden Kukkiaan. Sydän- Hämeen Lehti 2.9.2015. Verkkosivu. Viitattu 9.11.2022. <https://shl.fi/2015/09/02/seniorit-ihastuivat-kartanoiden-kukkiaan-2/>

Vihtonen, A. 2018. 90- vuotias Eeva-Liisa Uusitalo on tehnyt monipuolista työtä kotipitäjän ja kotikylän hyväksi. Sydän- Hämeen lehti 25.10. 2018. Viitattu 3.10.2022. <https://shl.fi/2018/10/25/90-vuotias-eeva-liisa-uusitalo-on-tehnyt-monipuolista-tyota-kotipitajan-ja-kotikylan-hyvaksi/>

Vihtonen, A. lehtori. 2022. Haastattelu 2.10.2022. Tampere.

Villa Hepolahti. N.d. Juhlatilaisuudet. Verkkosivu. Viitattu 2.11.2022. <https://villahepolahki.com/fi/loma-ja-juhla/juhlatilaisuudet/>

Villa Viia. 2021. Modernia luksusta. Verkkosivu. Viitattu 2.11.2022. <https://villaviia.fi/>

Visit Pälkäne. N.d. Mökit. Verkkosivu. Viitattu 31.10.2022. <https://visitpalkane.fi/majoitus/mokit>

Visit Pälkäne. N.d. Näe ja koe. Verkkosivu. Viitattu 30.9.2022. <https://visitpalkane.fi/nae-ja-koe>

Visit Tampere. 2020. Kotimaan matkailijat toivat kesällä Tampereen seudulle lähes 100 miljoonaa euroa. Verkkosivu. Viitattu 14.10.2022. <https://www.sttinfo.fi/tiedote/kotimaanmatkailijat-toivat-kesalla-tampereen-seudulle-lahes-100-miljoonaa-euroa?publisherId=69817277&releaseId=69894239>

Visit Tampere. N.d. Hatanpään kartanon kahvi & puoti/ juhlatila. Verkkosivu. Viitattu 6.10.2022. <https://visittampere.fi/ravintola/hatanpaan-kartanon-kahvi-puoti-juhlatila/>

Vohlisaaren rantasauna. N.d. Mikkola. Verkkosivu. Viitattu 15.11.2022. <https://www.kulttuurimikkola.fi/palvelut/kuntainfo/vohlisaari/>

Vuoristo, K. & Vesterinen, N. 2009. Lumen ja Suomen maa: Suomen matkailumaantiede. 3. painos. Helsinki: WSOYpro Oy.

Willa Pintele. N.d. Moro! Verkkosivu. Viitattu 31.10.2022. <https://willapintele.fi/>

LIITTEET

Liite 1. Ämmätsän kartanon pitopöydän menu

Oman maan keitetyt perunat

Silakkarullat

Lasimestarin silli

Graavilohta

Savusiika patee

Lämminsavu siika

Rosolli

Waldorfin salaatti

Kanttarellimunakasrulla

Kotijuusto

Hirvipaisti

Hirvilihapullat

Imelletty perunalaatikko

Lanttulaatikko

Porkkanalaatikko

Maksalaatikko

Makaronilaatikko

Hiivaleipä

Piimälimppu

Kotikalja, maito ja vesi

Talkkunahyve

Liite 2. Markkina- analyysi kysely

Markkina- analyysi

Kysely juhla- ja majoituspalvelu yrityksille

1. Yrityksenne liikeidea? *

Kirjoita vastaus

2. Mitkä ovat yrityksenne vetovoimatekijät? Voit valita useita *

- Maaseudun rauha
- Uniikki miljöö
- Majoitustilat
- Yhteistyö muiden lähialueiden yritysten kanssa
- Hyvä hinta- laatu suhde
- Hyvä markkinointi suunnittelu
- Lähellä tuotettujen raaka- aineiden käyttö
- Tilat muuntuvat eri kokoisille ryhmille
- Hyvin varustellut tilat siten, että tilaisuuksien järjestäminen on sujuvaa
- Muu mikä?

3. Mitkä vetovoimatekijät ovat tärkeitä, jotta kaupungin ja maaseudun vastaavat palvelut erottuisivat toisistaan? *

Kirjoita vastaus

4. Mitä asiakkaat arvostavat maaseudun yrityksissä? *

Kirjoita vastaus

5. Yrityksenne asiakaskohderyhmä? Voit valita useita *

- Yksityishenkilöt
- Yritykset
- Yhdistykset
- Kotimaan matkailijat
- Ulkomaan matkailijat

6. Löytävätkö asiakkaat riittävän hyvin maaseudun kohteisiin? *

- Välttävästi
- Kohtalaisesti
- Tyydyttävästi
- Hyvin
- Kiitettävästi

7. Miten näkyvyyttä ja vetovoimaa voitaisiin parantaa teidän kunnassanne ja lähialueilla? *

Kirjoita vastaus

8. Olisiko yrityksenne sijaintikunnassa tai lähialueilla lisätarvetta juhla-, kurssi- ja /tai majoitustiloille? Voit valita useita *

- Juhlatiloille
- Majoitustiloille
- Kurssien pito paikalle

9. Miksi koette, että on tarvetta tai ei ole tarvetta? *

Kirjoita vastaus

10. Onko yrityksellänne majoitustiloja? *

- Kyllä
- Ei

11. Jos vastasit edelliseen kysymykseen KYLLÄ, Millaisia majoitustiloja teillä on: huone- tai mökkimajoitusta, aamiaismajoitusta? Koetteko niistä olleen hyötyä juhlatilojen yhteydessä?

Kirjoita vastaus

